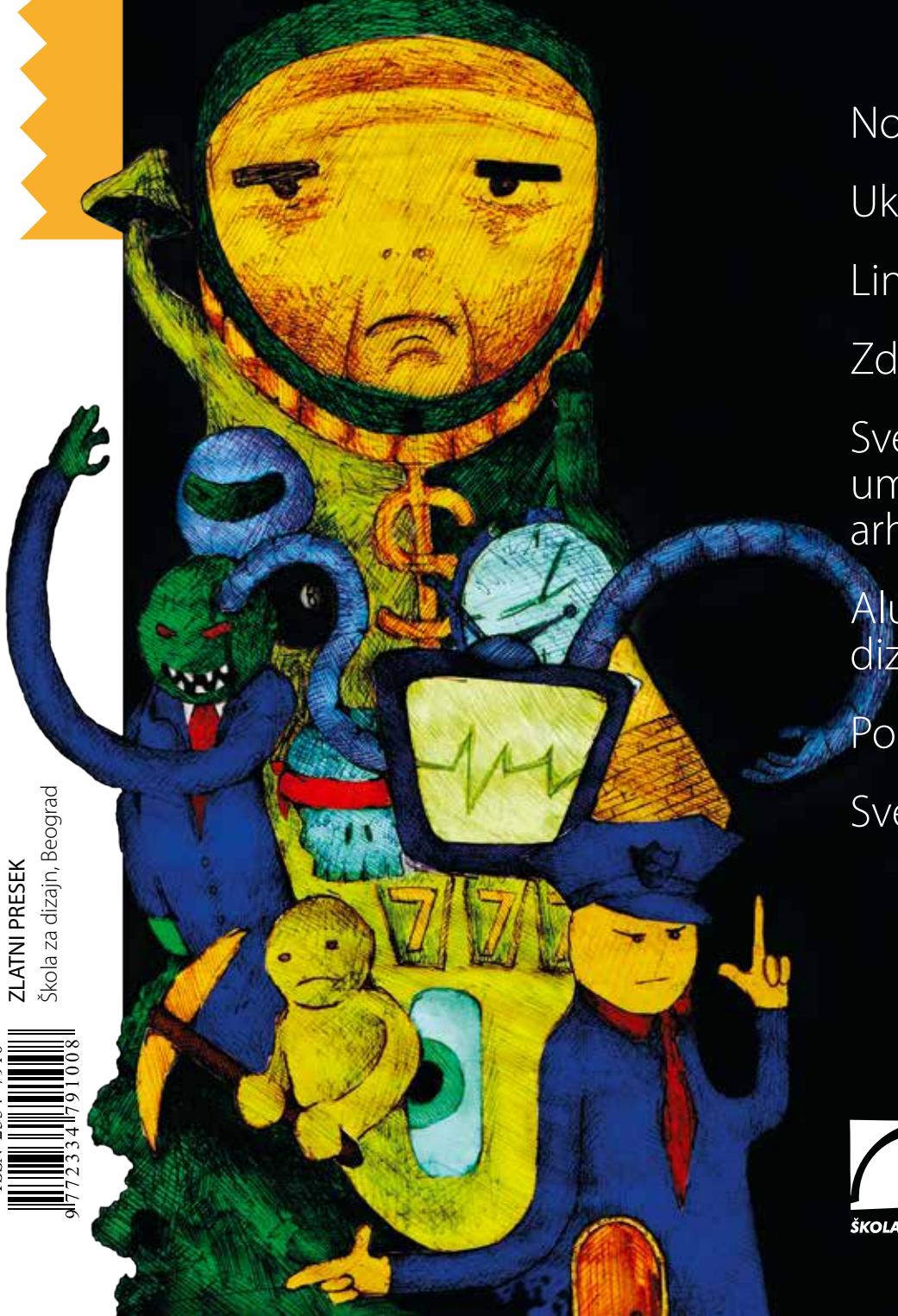

Zlatni presek

broj 02 | godina 02 | april 2013.

ISSN 2334-7910

Novo lice škole
Uključi se!
Linije i slova
Zdravo, ja sam...
Svet dizajna,
umetnosti,
arhitekture
Alumni škole za
dizajn
Posete, putopisi
Svet kulture

ISSN 2334-7910
978-86-7334-791-008

ZLATNI PRESEK
Škola za dizajn, Beograd

ŠKOLA ZA DIZAJN

ŠKOLA ZA DIZAJN

SCHOOL OF DESIGN

ДИЗАЈН

Krupanjska br. 3, 11000 Beograd,
www.dizajnerska.edu.rs, didizajn@eunet.rs

Uvodna reč

Sa velikim zadovoljstvom čestitam Vam izlazak drugog broja. Nakon osvojene III nagrade na konkursu za najbolji časopis svih škola u Srbiji, ovaj broj obavezuje nas da budemo još bolji. Tražeći pravi koncept, pravu formu, na putu smo ka boljem izdanju.

Istrajni u nameri da *Zlatni presek* pruži maksimum svojoj publici, negujemo teme iz školskog života, umetnosti i dizajna, uvek imajući na umu promociju učeničkih postignuća.

Bogatiji od prethodnog, ovaj broj promoviše saradnju obrazovnih institucija, dostupnost informacija. Ozbiljniji u uređivačkoj politici, ojačani učenicima angažovanim u redakciji, ispraćeni podrškom izuzetnih grafičkih dizajnera, profesora škole, zahvalni smo svim čitaocima i autorima.

Ovom prilikom pozivam sve kreativne i ambiciozne učenike da se pridruže redakciji, jer smo prethodnim brojem časopisa započeli veoma ozbiljnu delatnost, koja će ubrzo prevazići horizont očekivanja čitalaca i stručnjaka.

Jelena Medaković,
direktor Škole za dizajn

Reč urednice

Izдавач:

Škola za dizajn, Beograd

Idejni kreator i urednik:

prof. sociologije Vesna Prcović

Redakcija

Aleksandra Kovačević, IV-g
Luka Jendrišek, IV-g
Olga Miličević, IV-lt
Marija Stančić, IV-t
Anja Marković, III-id

Saradnici

Marija Kresović, IV-g
Isidora Savić, IV-g
Ksenija Čuk, IV-g
Adel Fares, IV-lt
Marija Stančić, IV-t
Teodora Filipović, III-g
Milica Živanović III-g
Dimitrije Večeranović, III-id
Dunja Čorlomanović, III-lt
Iva Šibalić, III-t
Stefan Stanković
Sofija Kovačević
Gregori Kalić
Katarina Gajić
Dragoljub Kočić, profesor
Valentina Sekulović, profesor
Vojislav Subota, profesor
Danijela Čušić, profesor
Goran Redžepi, profesor
Ranka Hrvačanin, saradnik u nastavi
Vesna Rudić

MEGATREND redakcija

dr Irina Milutinović, lektor
mr Ljiljana Tomić Davidov, direktor marketinga
doc. Vladimir Zagorac, Fakultet za umetnost i dizajn
Marina Stanković, grafički dizajner

Ilustracije za naslovnu stranu

Bogdan Paden, IV-a

Naziv časopisa

Nikola Nešić, IV-id

Grafičko oblikovanje

Tijana Dinić

Obrada fotografija

Marija Popivoda

Recenzent

Kristina Knežević

Štampa:

Rotografika, Subotica

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd
373.5 (497. 11)

ZLATNI presek / urednik Vesna Prcović. -
2012, br. 1 - . - Beograd (Krupanjska 3):
Škola za dizajn, 2012 - (Subotica:
Rotografika). - 28 cm

Dva puta godišnje
ISSN 2334-7910 = Zlatni presek
COBISS.SR-ID 198190860

Adresa: Redakcija *Zlatni presek*
Krupanjska 3, Beograd
Telefon: 011 2665 130
E-mail: zlatnipresek50@gmail.com

Dragi naši budući saradnici!

Postoji mnogo razloga zbog kojih ćete nam se pridružiti. To su, pre svega, izvanredna energija i entuzijazam kojim uspevamo da kreiramo časopis kao odraz svakodnevног ritma, aktivnosti i vitalnosti škole. Želimo da svaki broj obogatimo novim rubrikama i sadržajima, da dobije i nov vizuelni identitet.

Saradnja na časopisu daje učenicima mogućnost da se literarno i likovno izražavaju, iznose svoja mišljenja, istražuju zanimljive teme, da se nauče da odgovorno stoje iza svojih radova i stavova.

Namera nam je da se učenici podstaknu na razmišljanje, istraživanje, primenu stečenih znanja i veština. Kroz ovakav vid angažovanja stvaramo osnove za kvalitetnije provođenje vremena u školi, a učenici se ohrabruju u nastojanjima da budu kreatori i akteri školskog života.

U časopisu ćemo i dalje promovisati pozitivan odnos prema školi, vrednosti koje pokreću učenike da se odgovorno ponašaju i aktivno uključe u dešavanja u školi, u društveni život uopšte.

Skretanje pažnje na uspehe učenika koji su sa svojim radovima već izašli u javnost i dobili nagrade podstaknuće i ostale učenike da se promovišu vrednim i odgovornim radom.

Želimo i da informišemo učenike o novostima iz oblasti umetnosti, dizajna, arhitekture, da im skrenemo pažnju na vredna literarna dela, pozorišne predstave, kao i muzička dešavanja.

I zato, čekamo vas da se pridružite našem kreativnom timu.

prof. Vesna Prcović

Vesna Prcović

Novo lice škole

04

Uključi se!

Izložba maturskih radova
učenika Škole za dizajn

06

Linije i slova

16

Zdravo, ja sam...

Stefan Stanković

24

Svet dizajna, umetnosti, arhitekture

Marina Abramović

28

Posete, putopisi Belgrade design week

32

Alumni Škole za dizajn

Aleksandar Veljanović

36

Svet kulture Depeche Mode u Beogradu

48

Sadržaj:

01 Uvodna reč

02 Reč urednice

Novo lice škole

05 (Novo) novo lice škole

Uključi se!

06 Izložba maturskih radova učenika Škole za dizajn

08 Đak generacije

10 Anjina nagrada

12 Takmičenja

12 Za lepši i čistiji Beograd

13 Razmena učenika Beograd–Trst

14 Oslikavanje uskršnjih jaja

15 Nagrada Bogomil Karlavaris

Linije i slova

16 Likovni i literarni radovi u učenika Škole za dizajn

Zdravo, ja sam...

22 Vojinika Damjanović

23 Sofija Kovačević

24 Stefan Stanković

25 Luka Višnjić

Svet dizajna, umetnosti, arhitekture

28 Marina Abramović

29 Zanimljivosti iz sveta dizajna

30 Od organskog vunenog prediva do
redizajniranog tradicionalnog proizvoda

Posete, putopisi

31 Diskriminacija – zašto je prečutkujemo?

32 Belgrade design week

33 Didaktička izložba *MUDROST ĆULA*

34 Pariz, grad svetlosti

Alumni Škole za dizajn

36 Aleksandar Veljanović

38 Kristina Ristić, *Približavanja*, slike i crteži

Predstavljamo Megatrend univerzitet

40 Besplatne studije na Megatrend univerzitetu

42 Miloš Šobajić: hrabrost i nesputanost do drskosti

44 Arhitekturica neba

46 Nagrađeni srpski student Stefan Marjanović

Svet kulture

47 Književne preporuke

47 Pozorište

48 *Depeche Mode* u Beogradu

48 Mark Knopfler (Nofler) u Areni 2013.

Predstavljamo

39

NOVO LICE ŠKOLE

Takođe, naša Škola je – za sve koji to nisu znali – jedna od retkih ustanova koja poseduje laboratoriju za izradu analognih fotografija, a planira se i pravljenje studija za snimanje.

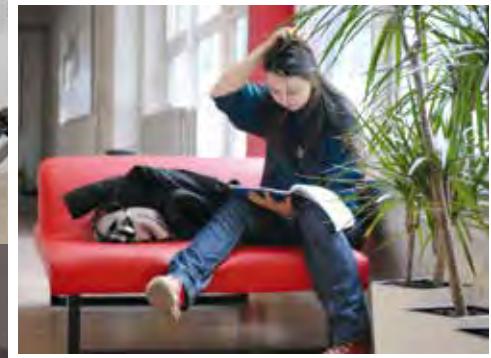

Foto: Goran Redžepi, Ranka Hrvaćanin, Ksenija Čuk, Isidora Savić

(Novo) novo lice škole

Da, dragi moji, promenama nikad kraja, a naši dobrotvori izgleda nikako da odu na odmor.

U prethodnom vremenskom periodu doobili smo kantinu koja je prevazišla sva očekivanja (iako je moja lična leštica bila pričinio niska – reći ću samo: bavarske kifle), čak smo dobili i tri stola (što je definitivno za tri više nego što sam ja očekivala).

Zatim imamo, u stvari, imaju i roditelji gde da sednu – sa najnovijim dodatkom u Školi, kutkom za roditelje, koji je blizu kantine, u kojem roditelji mogu da pokušaju da zadrže iluziju mira u školi svog deteta. Ali sada i vi, učenici, znate gde je, pa možete da uletite i prekinete moguće ogovaranje koje će se tamo zasigurno odvijati (to je pod uslovom da *zname* da vam roditelji dolaze u posestu, u suprotnom... eto loše strane skrivenog kutka za roditelje).

U daljim vestima: trojka, kao naša najnovija, multimedijalna učionica dobila je projektor, platno i zavesu (bez zavesa od projektor-a nema vajde). Ovo je uzgred i zvanična dozvola da podsetite profesore da koriste tehnologiju na časovima – čestitam! Plus, u ovoj učionici ćemo od sada subotama puštati filmove (ne nadajte se, verovatno su edukativni).

Još jedna poboljšana učionica je bivša fizika (ah, uspomene), koja je pretvorena u radionicu za zidno slikarstvo i slikarske tehnike. Škola je nabavila kamen za mozaik, pigmente i ostale slikarske materijale koji će koristiti nama, kao i budućim generacijama.

Takođe, naša Škola je – za sve koji to nisu znali – jedna od retkih ustanova koja poseduje laboratoriju za izradu analognih fotografija, a planira se i pravljenje studija za snimanje (sad se baš kajem što sam svoju godinu fotografije završila).

Biblioteka se od skora koristi za sastanke Parlamenta, pored toga što je i nova redakcija školskog časopisa. Za ovu priliku smo dobili čak jedan kompjuter (jupi, može sada i jedan tablet?), a na učenicima (prepostavljam ideovcima) je da urede enterijer.

Uz sve ove promene svakodnevno nas dočekuju nove, kao što je uređeno dvorište, krečeni zidovi, grafiti (hvala maturantima) i klupe ispred Škole.

Eto. Kraj. Nadajmo se da će biti još promena u Školi, a vi, ako imate neke (pametne) predloge, uvek se možete obratiti... kutiji sa predlozima? Neka neko napravi kutiju za predloge. Toliko od mene.

O. M.

Foto: Vojislav Subota

Izložba maturskih radova učenika Škole za dizajn

Posetioci su mogli da vide radove učenika koji su u toku četvorogodišnjeg školovanja savladali programe prema obrazovnim profilima i uspešno realizovali svoje projekte.

Izložba maturskih radova učenika Škole za dizajn otvorena je 15. juna u Kući kralja Petra I, u ulici Vase Pelagića 40 na Senjaku. Ovaj objekat, kao deo kulturno-istorijske baštine Beograda i Srbije, zaslugom Opštine Savski venac, prilagođen je održavanju ovakvih manifestacija, na kojima talentovani stvaraoci mogu predstaviti svoje radove.

Izložbu je svečano otvorila direktorka škole Jelena Medaković, akademska slikarka i bivša učenica Škole.

Posetioci su mogli da vide radove učenika koji su u toku četvorogodišnjeg školovanja savladali programe prema obrazovnim profilima i uspešno realizovali svoje projekte.

Svoju kreativnost i profesionalnost maturanti su imali priliku da iskažu i u oktobru 2011. godine, kada su uz podršku Centralno-evropske inicijative na Venecijanskom bijenalu u Trstu predstavili pet obrazovnih profila ove škole.

Radovi velikog broja učenika nagrađivani su na brojnom konkursima, a javnost je mogla da se upozna sa njihovim radom i na mnogim samostalnim, grupnim i humanitarnim izložbama.

Posetioci su u okviru izložbe uživali i u prigodnom muzičkom programu u ovom jedinstvenom ambijentu.

Bila je ovo još jedna izuzetna prilika da se posetioci uvere zbog čega za upis u ovu Školu, koju su 1963. godine osnovali najpoznatiji jugoslovenski dizajneri, vlada tako velika zainteresovanost.

Izložba je bila otvorena do 18. juna.

prof. Vesna Prcović

Đak generacije

Milena Pešut je đak generacije za školsku 2011/12. godinu. Ovo priznanje joj mnogo znači kao potvrda njene posvećenosti pozivu koji je odabrala. Ne smemo zaboraviti da ova nagrada podrazumeva i sve ostale ljudske kvalitete, po čemu se Milena posebno izdvaja. To je učenica sa širokim obrazovanjem, interesovanjima, talentima, jasnim opredeljenjima i stavovima, koja tako dosta-janstveno, jednostavno i nenametljivo nosi svu svoju veličinu i lepotu.

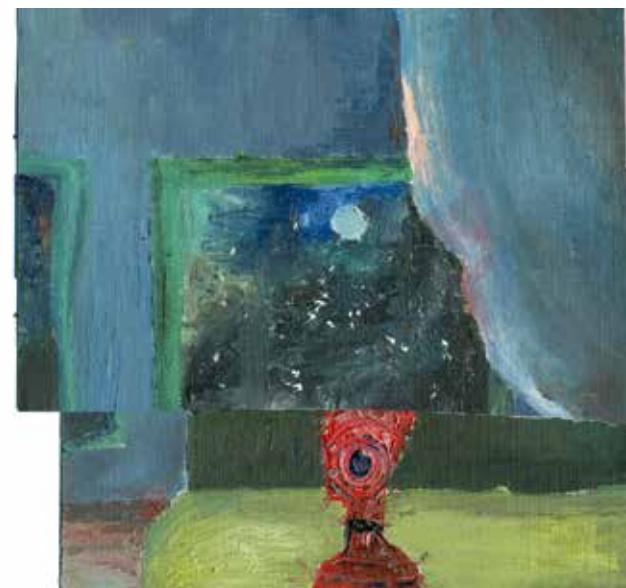
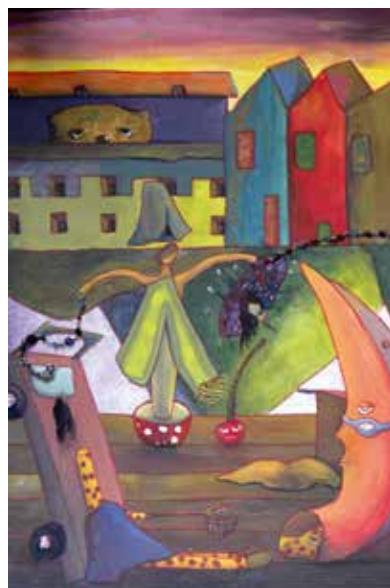
Osnovnu školu *Josif Pančić* završila je sa prosećnom ocenom 5, 00 u svim razredima. Pohadjala je solo pevanje i klavir u Osnovnoj muzičkoj školi *Lisinski*. Tokom sve četiri godine u Školi za dizajn imala je prosečnu ocenu 5, 00. Oduvek je želela da slikarstvo bude njena profesija i da studira na Likovnoj akademiji u Beogradu. Bavi se i drugim umetnostima: grafikom, dizajnom grafike, literarnim stvaranjem, ilustrovanjem, snimanjem kratkih umetničkih snimaka i jednostavnih animacija, pevanjem, kao i komponovanjem. Učestvovala je na nekoliko grupnih izložbi i literarnih konkursa. Ovo su samo neki od njih:

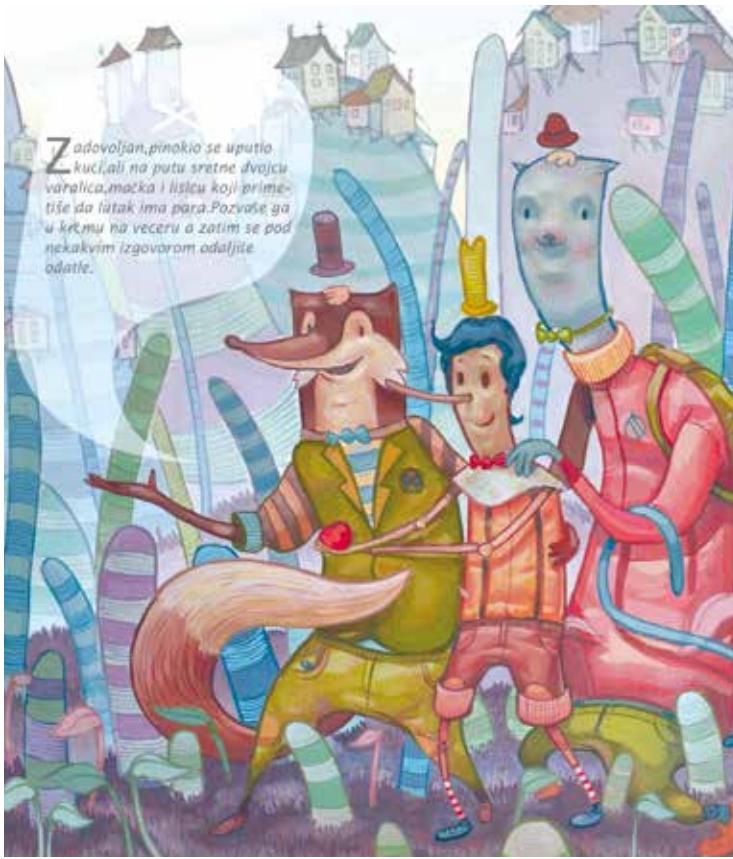
- delo *Ljubomorni šipak* odabранo je, u konkurenciji diplomiranih umetnika iz celoga sveta, za Međunarodnu grupnu izložbu *Umetnost u minijaturi* Centra za kulturu *Majdan*;
- nagrada na 44. republičkom takmičenju povodom Dana Ujedinjenih nacija (UNICEF) za literarno delo *Terase i terasa*;
- drugo mesto na republičkom takmičenju *Junior Achievements* za grupni rad u školskoj organizaciji *Uni Design*;
- grupna izložba uskršnjih jaja u knjižari *Delfi*, u okviru organizacije *Junior Achievements*;
- ilustracija zbirke poezije *Vreća za snove* Miloša Belčevića;
- ilustracija korica za delo *Priča o vezirovom slonu* Ive Andrića izložena je u okviru grupne izložbe u Muzeju Ive Andrića u Beogradu, organizovane povodom pedesetogodišnjice dodeljivanja Nobelove nagrade piscu.

Milena je uspešno nastavila školovanje na Akademiji likovnih umetnosti u Beogradu.

M.N.

Anjina nagrada

Anjina nagrada je jedina nagrada Škole za dizajn. Dodeljuje se svake godine najtalentovаниjem učeniku u likovnom stvaralaštvu i dizajnu, na dan osnivanja Škole, 12. maja, a ujedno i na Anjin rođendan. Prošle školske godine nagradu je u jakoj konkurenciji dobio Jovan Sertić, maturant sa Obrazovnog profila *grafika*.

Povodom tridesetogodišnjice od osnivanja Škole za dizajn u Beogradu, 1992. godine, utemeljena je Anjina nagrada kao uspomena na izuzetno talentovanu a prerano izgubljenu našu učenicu Anju Veru Čolić.

Anjina nagrada je jedina nagrada Škole za dizajn. Dodeljuje se svake godine najtalentovanim učeniku u likovnom stvaralaštvu i dizajnu, na dan osnivanja Škole, 12. maja, a ujedno i na Anjin rođendan. Nagrada se dodeljuje iz Fonda Anja Vera Čolić kao podsticaj kreativnosti iz oblasti grafike, industrijskog dizajna i enterijera, ambalaže i tekstila.

Ove posebno priznanje u jakoj konkurenciji dobio je Jovan Sertić, koji je maturirao prošle godine na Obrazovnom profilu *grafika*.

Učestvovao je u brojnim projektima i aktivnostima u Beogradu, a navećemo samo one najznačajnije:

- ilustracija i naslovna strana za knjigu *Dečija prava* 2010. godine;
- izložba plakata i grafika pod nazivom *Sport, nauka, umetnost* u Biblioteci grada Beograda, gde je njegov rad i nagrađen;
- izložba likovnih radova na Savskoveničkom urban festu;
- humanitarna izložba na temu eko torbi;
- crtanje grafita na temu *Egipat* na Kalemeđdanu;
- oslikavanje zida osnovne škole na Dorćolu.

Posebno nam je zadovoljstvo što je ilustroval naslovnu stranu prvog broja školskog časopisa *Zlatni presek*.

Svoje stručno usavršavanje Jovan je nastavio u Beču na Akademiji primenjenih umetnosti, na Odseku za *grafiku*.

Takmičenja

Učenici naše Škole godinama učestvuju na takmičenju iz istorije, koje se organizuje pod pokroviteljstvom Ministarstva prosvete Republike Srbije. Pravo učešća na takmičenju imaju učenici od prvog do četvrtog razreda, iako je ovaj nastavni predmet zastupljen samo u prvom i drugom razredu. Interovanje učenika za takmičenje, za koje se slobodno opredeljuju, je vrlo dobro, a motiv za to im je provera sopstvenog znanja iz istorije civilizacije. Oni se takmiče u kategoriji srednjih stručnih škola i to po pet učenika prvog i pet iz drugog, trećeg i četvrtog razreda. Pravilnikom takmičenja je propisano da se posle sprovedenog školskog, učenici takmiče na nivou opštine, zatim okruga i Republike.

Školske 2011/2012. godine na opštinskom takmičenju učenici Škole za dizajn su postigli izvanredne rezultate. Za sledeći rang takmičenja (okružno) plasiralo se pet učenika:

- po programu za prvi razred: Mitrović Miljana, učenica I-t odeljenja (prvo mesto) i Veljko Manojlović, učenik I-id odeljenja (drugo mesto);

Republičko takmičenje 2012, Kraljevo, Miljana Mitrović i profesor Dragoljub Kočić

- po programu za drugi razred: Bursać Strahinja, učenik III-lt odeljenja (drugo mesto), Samohin Katarina, učenica III-t odeljenja (drugo mesto) i Milojević Sara, učenica II-lt odeljenja (treće mesto).

Ovi učenici su na okružnom (gradskom) takmičenju, održanom aprila 2012. godine, postigli sasvim solidne rezultate, ali za dalji rang takmičenja plasirala se samo Miljana Mitrović.

Na republičkom takmičenju, održanom u Kraljevu 12. i 13. maja 2012. godine, Miljana Mitrović je zauzela drugo mesto.

* * * *

S obzirom na to da je Miljana na takmičenju predstavljala Školu za dizajn, pored skromne nagrade, dodeljene joj za osvojeno drugo mesto, ona zасlužује i pohvale i priznanja svoje škole. Ipak, najznačajnije priznanje Miljani je to što je, osvajanjem jedog od tri prva mesta na republičkom takmičenju, svrstana u posebne talente.

prof. Dragoljub Kočić

Za lepši i čistiji Beograd

Nove kante i korpice postavljene su na razdaljini manjoj od 50 metara, tako da ni nesavesni sugrađani više neće imati izgovor da otpad bacaju na ulicu i tako prljaju grad.

Učenici naše Škole Obrazovnog profila *dizajna industrijskog dizajna i ente rijera* uz stručnu pomoć profesora Vojislava Subote, osmislili su idejno rešenje korpe za otpatke koje je usvojeno na konkursu JKP *Gradska čistoća*.

U aprilu je JKP *Gradska čistoća* postavilo 850 novodizajniranih kanti i visećih korpice za otpad, koje će omogućiti da grad bude čistiji i lepši.

Za razliku od dosadašnjih, nove kante i korpice postavljene su na razdaljini manjoj od 50 metara, tako da ni nesavesni sugrađani više neće imati izgovor da otpad bacaju na ulice i tako prljaju grad.

Čestitamo učenicima na uspehu!

prof. Vesna Prcović

Foto: Vojislav Subota

Razmena učenika Beograd-Trst

Poseta spomeniku Neznanom junaku na Avali

Prelepo iskustvo sa ove razmene podstaklo nas je da razmišljamo o tome koja sve znanja tek treba da usvojimo, koje nove metode rada da pronađemo, da uvedemo više praktičnog rada i da sve svoje sposobnosti usresredimo na usavršavanje.

Razmena učenika je osmišljena kako bi učenici srodnih škola stekli znanja i iskustvo o radu škola u evropskim državama.

Mi smo u Trstu imali priliku da se upoznamo sa drugačijim načinom rada, što je bilo zanimljivo i podsticajno za naše dalje školovanje i stručno usavršavanje. Škole se veoma razlikuju, imaju potpuno drugačije pristupe radu, pa ipak, učenici dosta podsećaju jedni na druge.

Često smo slušali o tome kako žive i školuju se deca iz drugih zemalja, ali smo sada imali priliku da se u to i lično uverimo. Nedelju dana proveli smo u njihovim domovima. Svakog dana sa svojim domaćinima smo odlazili u školu *Nordio*, gde su nam prezentovani obrazovni profili (modni dizajn, arhitektura, dekoracija, slikarstvo i vajarstvo). Prezentacije su bile praćene predavanjima profesora. Potom bismo obilazili znamenitosti Trsta i Venecije. Muzej Akademije, Pegi

Poseta spomeniku prirode *Lisine* (izvor Veliko vrelo i vodopad Veliki buk)

Gugenhajm, crkva Santa Marija de la Salute samo su neka od mesta koje smo videli. Od-lazak u džez klub i operu upotpunili su naš doživljaj o načinu života i kulturi ovih mlađih ljudi.

Učenici su imali prijem u Centralnoj evropskoj inicijativi koja je i osmisnila program razmene učenika srednjih škola. Takođe, primio nas je i gradonačelnik Trsta.

Za nas je veoma važno što smo uspostavili kontakt sa ljudima koji se bave istim poslom kao mi, i koji imaju slična interesovanja i ciljeve u životu. Nadamo se da će se naša saradnja i druženje nastaviti.

Prelepo iskustvo sa ove razmene podstaklo nas je da razmišljamo o tome koja sve znanja tek treba da usvojimo, koje nove metode rada da pronađemo, da uvedemo više praktičnog rada i da sve svoje sposobnosti usresredimo na usavršavanje.

Za razliku od naše Škole, koja u svom planu i programu sadrži i rad na kompjuterima i ručni rad, učenici iz Trsta za izradu svojih zadataka koriste samo svoje ručno

Poseta Belom dvoru

umeće, bez pomoćnih sredstava. Na Obrazovnom profilu *vajarstva* rade se kopije starih majstora i trodimenzionalni radovi od kartona ili papira. Velika razlika je i u tome što na Obrazovnom profilu *tekstila* učenici sami šiju svoje kreacije, dok se kod nas uglavnom crtaju.

Mesec dana kasnije, 23. aprila, druženje se nastavilo u Beogradu. Učenici iz škole *Nordio* doputovali su u našu prestoniku i proveli nedelju dana kod nas. Upoznali smo ih sa radom škole, obrazovnim profiliма, učenicima, profesorima... Potom smo obilazili naše kulturne znamenitosti: Kale-megden, Hram Svetog Save, Lagume, muzej Nikole Tesle, Skadarliju... Prijem kod gradačelnika upotpunio je celokupan program.

Ne možemo reći da smo u potpunosti upoznali život i školstvo, jer smo za to imali jako malo vremena, ali je veoma važno što smo uspostavili kontakt sa ljudima koji se bave istim poslom kao mi, koji imaju slična interesovanja i ciljeve u životu. Nadamo se da će se naša saradnja i druženje nastaviti.

Marija Stančić

Oslikavanje uskršnjih jaja

Učenički parlament u okviru redovnih humanitarnih aktivnosti svake godine organizuje i oslikavanje uskršnjih jaja u predškolskim ustanovama.

Akcija oslikavanja uskršnjih jaja započeta je pre deset godina na inicijativu profesorski crtanja i slikanja Danijele Ćušić i Jelene Medaković.

Prva prodajna izložba organizovana je u knjižarama SANU, *Mamut* i *IPS Merkator*. Jaja su narednih godina izlagana u Prirodnjačkom muzeju. Sav prihod je usmeravan u humanitarne svrhe.

Interesantan je podatak da se eksponati oslikanih jaja nalaze u kabinetu gradonačelnika Beograda, u Ministarstvu prosvete, a značajan broj je izložen na farmi nojevih jaja kod Zrenjanina, čiji je vlasnik dugi niz godina snabdevao Školu jajima.

Prikupljena novčana sredstva sa izložbe organizovane u Skupštini grada pre dve godine namenjena su za izgradnju kuće za boravak dece koja su pacijenti Onkološkog instituta.

Prošle godine izložba je postavljena u prostorijama izdavačke kuće *Evrogiunt* u Knez Mihajlovoj ulici.

Učenički parlament u okviru redovnih humanitarnih aktivnosti svake godine organizuje i oslikavanje uskršnjih jaja u predškolskim ustanovama.

M. N.

Foto: Danijela Ćušić

Nagrada Bogomil Karlavaris

Nagrada Bogomil Karlavaris, ustanovljena od Fakulteta likovnih umetnosti u Beogradu u spomen na akademika Bogomila Karlavarisa, 2012. godine dodeljena je profesoru Dobravku Milanoviću. Statueta je vajarsko delo učenice Ivane Kucine

U okviru didaktičke izložbe studenata FLU-a i FPU-a, pod nazivom *Mudrost čula – dečje likovno stvaralaštvo*, 29. maja 2012. godine dodeljena je Nagrada Bogomil Karlavaris mr Dubravku Milanoviću, profesoru vajanja u Školi za dizajn.

Nagrada je uspostavljena od strane nastavnika Fakulteta likovnih umetnosti u Beogradu, u spomen na akademika Bogomila Karlavarisa, i kako bi višedecenijski rad ovog umetnika, naučnika, entuzijaste i humaniste ostvario novi smisao kao priznanje za izuzetan doprinos u oblasti likovnog vaspitanja i obrazovanja.

Među kandidatima za nagradu našli su se uspešni psiholozi, likovni pedagozi i akademski slikari.

Profesor Dubravko Milanović ovu značajnu nagradu zaslužio je svojom umetničkom i nastavničkom karijerom, kao i pedagoškim i stručnim angažmanom, doprinoseći obrazovanju generacija i generacija uspešnih umetnika. Veliki broj njegovih učenika uspešno je nastavio studije u zemlji i inostranstvu, osvajajući mnogobrojne nagrade iz oblasti umetnosti i dizajna. Profesor Milanović je tokom svog rada, koji traje više od trideset godina, promovisao likovno stvaralaštvo i umetnost, čime je doprineo i poboljšanju ugleda i statusa Škole. Kao aktivan umetnik, svojim radom unapređuje nastavni proces, prateći savremene tokove umetnosti.

Nagrada Bogomil Karlavaris dodeljivaće se svake godine nakon javnog konkursa za idejno rešenje povelje ili statuete – vajarskog dela studenata FLU-a ili FPU-a.

Teodora Filipović

Statueta dodeljena 2012. godine, rad Ivane Kucine, III-lt

Profesor
Dobravko Milanović

Linije i slova

Pesma kao beseda o pesnicima

Oduvek sam mrzela pesnike čija je inspiracija vezana za samo jedan izvor.

Bez prestanka ga crpe

I ne postoji drugi izbor za njih,

Popunjavajući rupe očaja, stvaraju stih
I nikad kraja igri reči - samo drugačijeg rasporeda

Ruka samo sluša šta joj srce zapoveda.

Mada zašto bi o svemu moralo nešto da se kaže?

Pričamo o bolima, o stvarima koje su žive.

Jeste, uvrstila sam se ipak među njih

Kao stvaralač, agresivno tih

Uplovila možda svesno

Sebe predstavljajući olovkom i pesmom.

I nisu reči lek

Mada nekad služe

Da se produži vek

Sećanja zaboravljenog.

Popravljeno je sve što se borimo da stvorimo

I nove boli, ozdravljenje tek.

Sve bi se moglo nazvati gubljenjem vremena

I borba za neko mesto, u masi,

Mada znaš sigurno da si

I bez pomena vredan spomena

A granice domena ne određuju drugi.

Kojoj to pripada rasi

I kojoj krvi, da hoćeš biti prvi?

Pitanje čemu započinjati temu

I analize tuđih boli

Uvek je prisutno u pesničkom kremu

Kao i večite krize...

Blizu i raja i pakla

A od svega daleko

Između neba i zemlje

Sujete i očaja

Ali uvek bili smo, i bićemo - neko.

Anja Marković

EVERY
PICTURE
TELLS A
STORY.
SOMETIMES
WE DON'T
LIKE THE
ENDING...
SOMETIMES
WE DON'T
UNDER-
STAND IT.

Posle žara

Kad izgoriš od žara,
Ne ostane ništa.

Pusta bojišta

Poneka pesma stara

Jer ipak, u žaru niko nije mogao da stvara
Zapisan nije ostao nijedan užitak.

I svaki polet
Bio je domet
Dokle možemo da se vinemo
Koliko možemo da sinemo
Bez pobede ijedne.
I koliko vatre
Može da nas satre
A baš nam ona treba
Da stignemo do neba.

Posle žara sve je pitko
Ne zagrcneš se od svojih reči
Sve što je tuđe nekako čitko
I nema šta da te izleči.

Samo dim i zavist što su ostali
Čine da se sebi činiš k'o ostali
Pa toneš nekako
U pepelu se daviš
I ne možeš da pališ požare nove.

Jer i zanos pregori!
Tada nema šta da se kaže
Ne važe oni zakoni od pre
I valjda se u svemu bori
Pitanje da li da se boriš, ili ne.

Možda će u tebi neku dirku
Da pritisnu prsti plamena
Pa ćeš k'o sa ramena
Da otreseš stih
I da ga uramiš u staru zbirku.

Pa će ipak ono što plamti
U tebi, zauvek da se pamti.

Anja Marković

Mome Nidzi

Sedim kraj brda sasvim sam,
Čekam da novi izmili dan,
Moja je miso ko reka čista,
Ko sunce iza brda što blista.
Posmatram moje divno selo,
Nebo me grli, prozirno, belo.
A ruka moja vredna i čila,
U mome selu tad nema mira.
I šuma grli moj vedar duh,
Kroz lišće mili vetrova huk.
Nazirem polet, igru i smeh,
Nazirem dečjih glasova jek,
Drugova mojih pesmu i šalu,

I onu moju kuću malu
U kojoj organj blaženo zbori,
U kojoj se stara majka moli
Za zdravlje nas sviju, čitave čete,
Poroda njenog, dečice lepe.
U mome selu svi snovi moji
Dobiju veru u novoj boji,
Dobiju novu želju i nadu,
Da obraz osvetlam svome gradu.
Znam da će šume i vetra svuk,
Ostati mome srcu sluh,
Dok organj pršti, vatra se njiješ,
Dok sunce zbori, il' pljuše kiše!

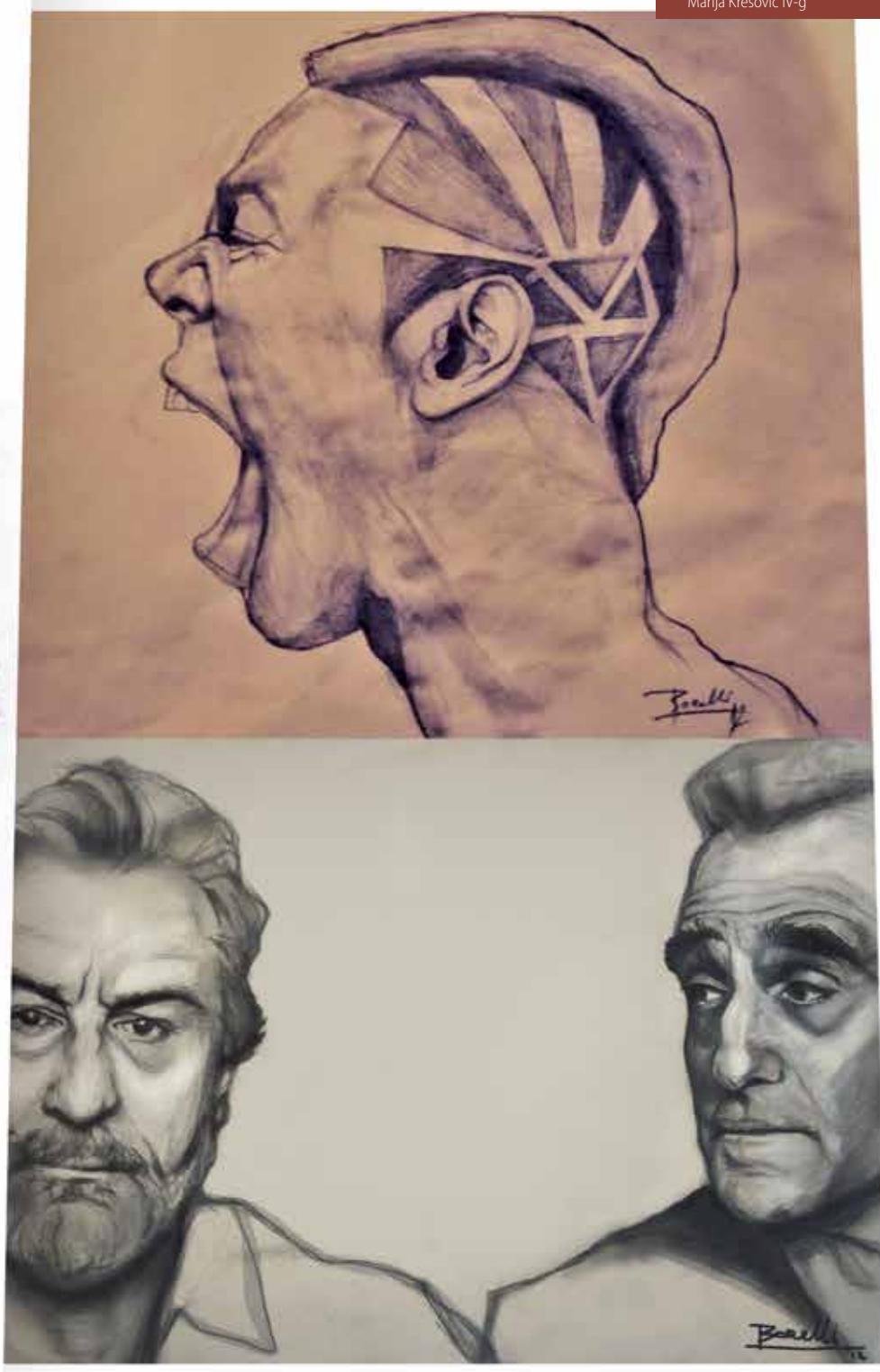
Dunja Čorlomanović II-It

imagine imagine imagine imagine imagine imagine

Gregori Kalić

Marija Kresović IV-g

Moje selo

Dok slušam kako mi tiho šapće,
nežno mi, mudro i lepo zbori,
dok lišće trepće i vetar dahće,
na tren se moji pusti snovi,
nekako približe jedan uz drugog,
ko da su snovi čoveka mudrog.

To selo moje tiho mi šapće,
to seoski vetar šiba i dahće,
to stari orah kuću mi čuva,
dok vetar opet šiba i duva,
to ruže moje majke stare,
mirišu i neće ni da mare,
neće da mare kolk'o su lepe.
To seoske ulice puste i slepe,
bele od snega, il' mokre, kišne,
ko tajni prolaz za ljude slične,
ko put koji iz malog mesta,
vodi do slave, uspeha česta!

I opet se moji pusti snovi,
Nekako približe jedan uz drugog.
To behu snovi, valjanog, mudrog!

Dunja Čorlomanović II-lt

Bunilo

Možeš li da osetiš smrt za vratom?

Neko blizu odlazi.

Izgovara reči

Neka se ovo ludilo završi

Dahće ti za vratom

Dahće, ne tebi

Već svim propalicama, slavnima, obešenima

Svima koji su sa vетrom otišli.

Možeš li da osetiš čoveka za vratom

Kako te u oči ne gleda

Jer je mračna ta noć

A ti ništa ne vidiš

Otkad je postojanja?

Možeš li da osetiš san za vratom

U kome živiš već dugo?

Dahće ti silno, da pobudi plimu

Da ti opustoši kosti

Mozeš li da osetiš kraj?

Jer ga ni nema.

Dahće ti silno, za rastanak čovečji.

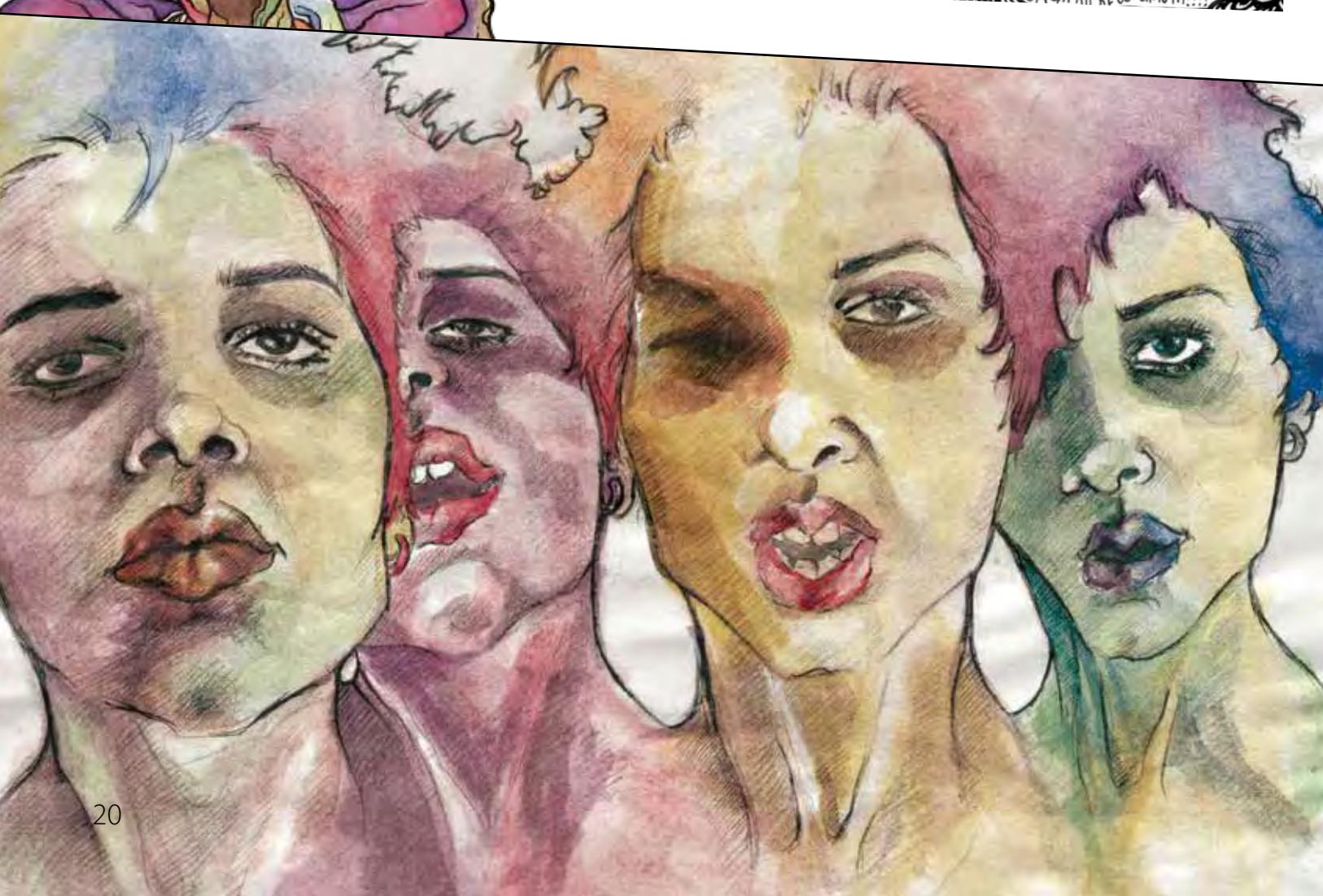
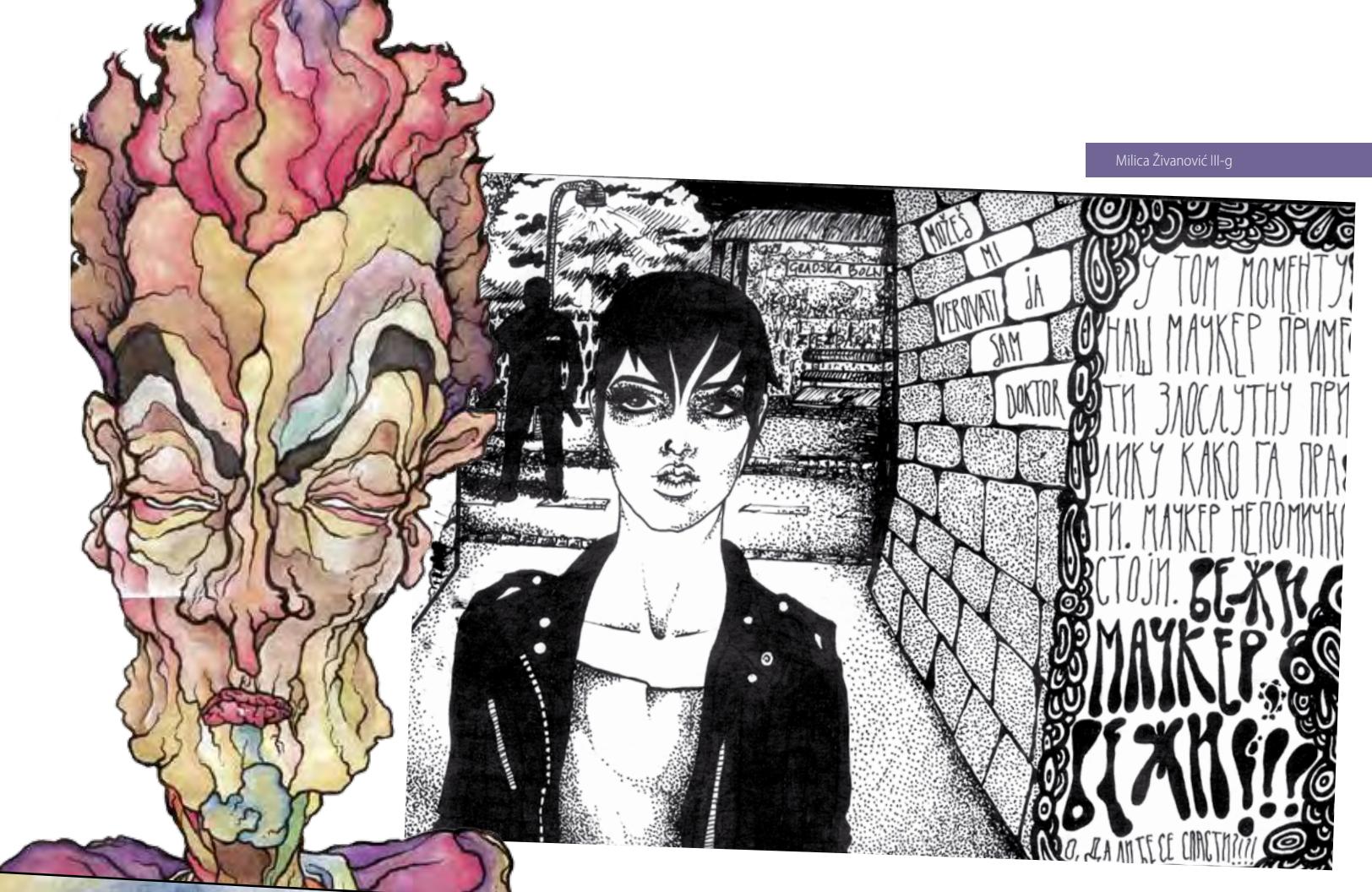
Ali smrt reče

Sanjaš

Spavas.

Katarina Gajić IV-g

Aleksandra Kovačević IV-g

Linije i slova

Oda suncu

Ono, koje se iznova radja i iznova greje, i
koje za svaki moj uzdah gordo se smeje;
ono koje bojama mojim daje moć i snagu; i
koje slika po svakom mom usnulom tragu;
njemu pевам, u Njegovu slavu.

I svakog jutra radi Njega podižem glavu!

Neka ga, neka sija!

Neka udiše neke živote nove,
I svojom muzikom otkriva neke nove boje.

za Njega pевам, za Njega plešem;
zbog Njega živim u svetu lepšem;
za Njega slikam, za Njega stvaram;
zbog njega prstom po nebu šaram.

I još ću dugo dizati glavu,
Za Njegovu moć, u Njegovu slavu!

Dunja Ćorlomanović II-lt

Mrlja

U svim se delovima mrlje lik nazire
I njegova radost

I njegovo zrno nišavila
Deo su one zidne fleke
Koja najbolje njihovu priču priča.

On samo zove i moli
Iscrtaj me, ostvari me, daj da progovorim!

I ja uzeh pero
Iskrivih mu nos
Dadoh mu čelo visoko

Samo tada više ne bi života
Jer papir ispriča sudbinu greha njegovog
A ne onu koja bi zapečaćena
Po volji samog tvorca, slučajno.

Katarina Gajić 4/g

SUPER PTICA

Adel Fares IV-lt

Skice, Dimitrije Večerinović III-lt

Velimirka Damjanović

Velimirka Damjanović je bila najbolji učenik u prošlogodišnjem IV-t2 odeljenju i jedna od najistaknutijih na Obrazovnom profilu *tekstila*.

Tokom četvorogodišnjeg školovanja u Beogradu, daleko od kuće i porodice, smještena u đačkom domu, pokazala je sve vrline karakternog mладог бића. Njena porodica vaspitanjem joj je prenela tradicionalne i već pomalo zaboravljene vrednosti kao što su odgovornost, čestitost, skromnost, vredan rad, solidarnost.

Svaki od četiri razreda je završila sa prosekom 5,00. Za četiri godine školovanja zabeležila je divljenja vredan rezultat – svega nekoliko desetina opravdanih izostanaka. Neopravdanih nije bilo.

Pored stručnih predmeta u kojima pokazuje odlične rezultate, Velimirka je pokazala natprosečno interesovanje za predmete u čijem centru pažnje je čovek i njegova sloboda. To su na prvom mestu verska nastava i srpski jezik i književnost. Svojim stavovima i dubokim promišljanjem je pokazala da je okrenuta neoborivim vrednostima ljudskog duha, na kojima temelji i svoje likovno interesovanje.

Učestvovala je na opštinskom i gradskom takmičenju iz verske nastave, dobila nagradu za fotografiju na SVURF-u, radila kostime za predstavu đaka Četvrte beogradske gimnazije *Cigani lete u nebo* na Palilulskoj olimpijadi, učestvovala u radionici *Znači zeleno* Dečjeg kulturnog centra *Majdan* i festivala *Slobodna zona*, radila kostime za spot italijanske grupe *Flashforward at three*, učestvovala u radionicama u okviru festivala *Dani evropske baštine* u izradi kostima i šešira.

Tokom srednje škole uzela je učešća i u radionicama u KCB-u u radionici *Kreativne žene*, inovacija iz Švedske u Muzeju nauke i tehnike, pripremala kostim za studentski film *Žmurke* i uzela učešće u izradi idejnih skica za *Muziku Šekspirovog doba*.

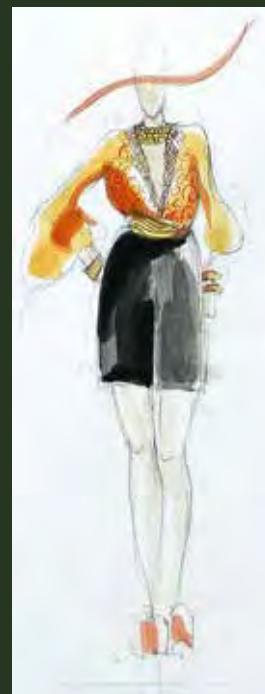
Učenici kao što je Vera postaju sve više retkost i zaslužuju svaku podršku i priznanje.

Nadamo se da je došlo vreme da se podrže tihi, druželjubivi, vredni mladi ljudi koji su iskreno opredeljeni za bazične humanističke i umetničke vrednosti. Pravi đaci školovanje su shvatili kao šansu i privilegiju za usavršavanje u onome što ih zaista zanima i u skladu sa tim se i ponašaju.

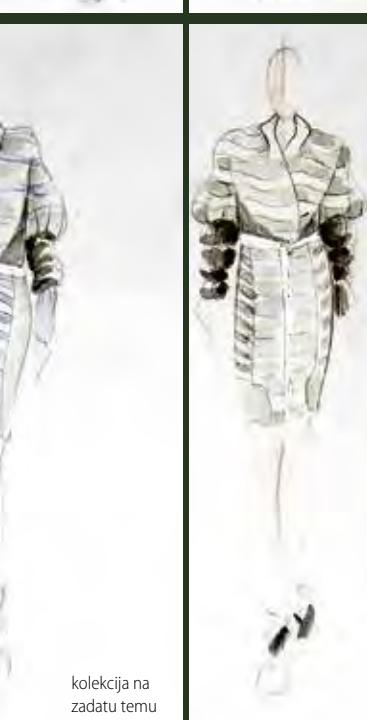
prof. Valentina Sekulović

kolekcija na zadatu atmosferu

Sofija Kovačević

Polica

Osoba koja mi je mnogo pomogla u kočnjoj odluci da upišem Školu za dizajn jeste moja profesorka likovnog iz osnovne škole. Veoma sam zadovoljna i srećna zbog svega što sam u ovoj školi naučila i postigla baveći se onim što volim.

Obrazovni profil *industrijskog dizajna* me je privukao zbog svoje sveobuhvatnosti i zbog nebrojenih mogućnosti koje pruža. Narocito sam zadovoljna što sam, pored ostalih stručnih predmeta, pohađala i predmete kao što su kaligrafija i fotografija, gde sam imala priliku da se upoznam sa starim načinom izrađivanja fotografija. Nisam učestvovala na konkursima i takmičenjima, ali boravak u Školi pamtim kao lepo i korisno iskustvo.

Sofija KovačevićV-id

Enterijer 1

Enterijer 2

Fotelja

Stefan Stanković

Školu za dizajn sam upisao po preporuci nastavnika iz osnovne škole, jer sam se istakao na časovima likovnog obrazovanja. Crtanje i slikanje mi je oduvek pričinjavalo najveće zadovoljstvo. Provodio sam dosta vremena crtajući kod kuće, iako nikada ni sam išao na privatne časove.

Voleo sam da čitam stripove i da crtam njihove junake.

Spremajući se za prijemni za Dizajnersku, zainteresovao sam se za industrijski dizajn i enterijer. Međutim, kroz četvorogodišnje školovanje, nastojao sam da se usavršavam i u polju grafičkog dizajna.

U Školi sam naučio mnogo važnih stvari koje čine kvalitetan dizajn kao što su valer, kontrast, kompozicija, perspektiva, osnovne i komplementarne boje, raznovrsnost i kvalitet linije i mnoge druge.

Motivacija mi je uvek bila ljubav prema zanimanju, ali i zadovoljstvo kada napraviš nešto što je delo tvojih ruku.

Stefan je nastavio školovanje na Fakultetu primenjenih umetnosti, na Odseku za *industrijski dizajn*, a želja mu je da master studije završi u inostranstvu u oblasti entertainment design (scene za film i video igre).

Stefan Stanković IV-1d

Luka Višnjić

1

- 1 Autoportret
2 Jezero
3 Portret Dušana Vukomanovića
4 Portret Petra Vujoševića

Luka Višnjić je učenik IV razreda na Obrazovnom profilu za *likovne tehničare*.

Zapaženo je bilo njegovo učestvovanje na humanitarnim izložbama u Kući kralja Petra I i u Američkoj ambasadi. Posetioci su imali priliku i da kupe radove izlagača, a pokazali su veliku zainteresovanost za njegove portrete. Gospodin Nikola Kusovac, koji je postavljao izložbu u Kući kralja Petra I, čestitao je Luki na vrednim eksponatima, nazvavši ga budućim velikim umetnikom.

I ranije je Luka dobijao priznanja za svoj rad. Na konkursu koji je organizovao *Beokulis* u Matematičkoj gimnaziji 2010. godine osvojio je prvo mesto za crtež.

Na likovnoj koloniji u Senti dodeljeno mu je treće mesto za sliku *Mrtva priroda*.

Luka voli da radi na velikim platnima. Posebno se bavi karakterima i psihološkim profilom ličnosti koje slika. Introspekcijom u svom radu počeo se baviti nakon što se upoznao sa radom Egona Šilea prilikom boravka na stručnom putovanju u Beču.

Uzori su mu i Sava Šumanović, Kosta Miličević, Bora Baruh, Modiljani, Francisko Goja.

Poželimo mu da i dalje bude vredan i napreduje u svom radu.

3

4

2

Zlatni presek

Zlatni presek je matematičko-strukturalni pojam koji se najčešće povezuje sa umetnošću, jer je kroz istoriju u umetnosti naješće i korišćen.

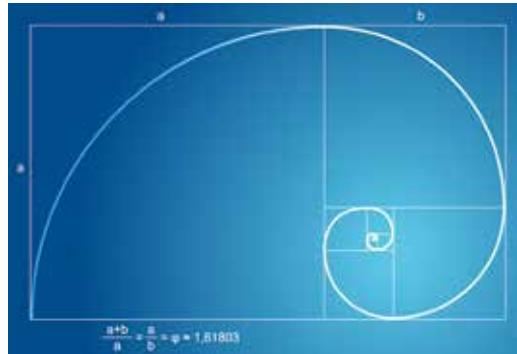
To je kompozicijski zakon u kojem se manji deo prema većem odnosi kao veći deo prema ukupnom. U praksi, ako želimo podeliti nešto na taj način, podelimo ga na 13 jednakih delova i onda to podelimo u odnosu 8:5. Što su elementi manji, bliži smo zlatnom preseku. Do konačne tačke nikada se ne dolazi, jer je to zapravo aproksimacija.

Teorija je započeta još u antici, a svoj procvat imala je u renesansi, kada su umetnici i matematičari (ali i fizičari i astrolozi) tražili savršenstvo u kompozicijama poznatih skulptura.

Danas je opšte prihvaćeno mišljenje da su grčke arhitekte primenjivale zlatni presek kao najlepšu proporciju za najskladnije oblike arhitekture.

Kroz istoriju pravougaonik stranica 1 i 1.6180339887... smatran je najpriyatnjim za oči. Grčki vajar Fidija izgradio je Partenon i mnoge figure na njemu po principu zlatnog preseka.

Zlatni presek

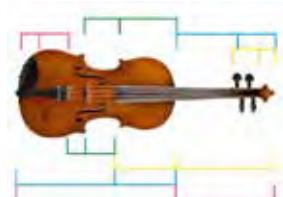
I nakon mnogo vekova smatra se da je zlatni rez najsavršeniji rez u prirodi, potpuno savršen za ljudsko oko, harmonija između linearne, nepodnošljive preciznosti i nepravilne, netačne nesavršenosti.

U Italiji postoji mnogo primera crkvi i dvoraca konstruisanih prema takvoj kompiziciji.

Aleksandra Kovačević IV-g

Zanimljivosti:

- Antičke arhitekte su smatrali da građevine imaju izuzetan izgled ako su im dimenzije odredjene zlatnim presekom.
- Čak se verovalo da građevine sa zlatnim presekom imaju magične moći.
- Poznati Partenon u Atini je građen po zlatnom preseku.
- Egiptanske piramide imaju proporcije zlatnog preseka, kao i zgrada Ujedinjenih nacija.
- Zlatni presek se nalazi i u delima Baha, Šuberta, u Mocartovim sonatama, Betovenovoj Petoj simfoniji itd. Nalazi se i na slikama Leonarda.
- Ipak, najzanimljiviji je zlatni presek koji nalazimo u prirodi.
- Ukoliko podelimo broj ženki pčela i mužjaka u košnici, dobijamo približno 1,6.
- Izmerimo li čovečju dužinu od vrha glave do pupka, pa je podelimo sa dužinom od pupka do poda dobćemo 1,6.
- Seme suncokreta raste u suprotnim spiralama, a međusobni odnosi prečnika rotacije su 1,6.
- Na kućici (školjki) mukuša nautilus, takođe je odnos spiralnog prečnika prema svakom sledećem 1,6.

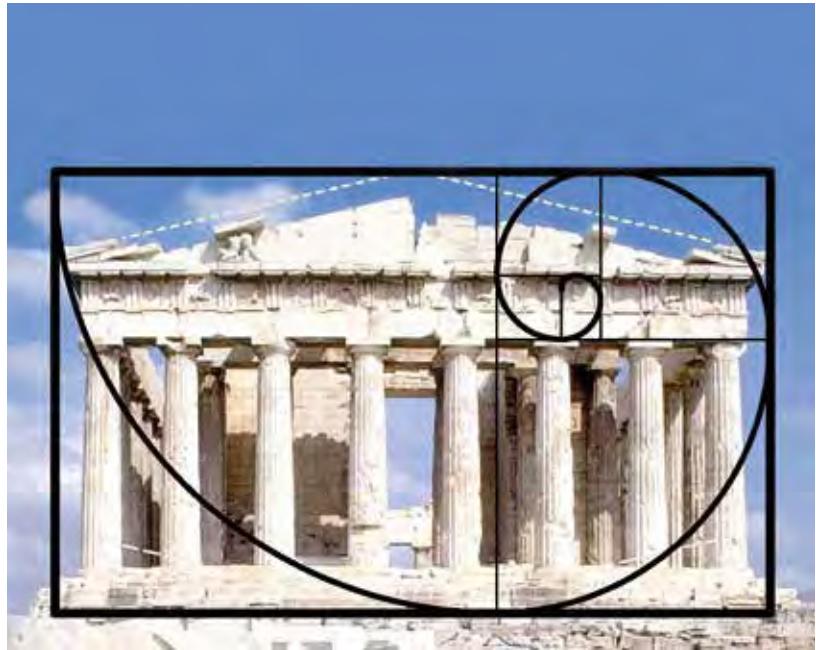

Stradivarius violina

Notr Dam, Pariz

Partenon, Atina

Trodimenzionalne slike na slojevima stakla

Xia Xiao Wan je kineski umetnik, rođen 1959. godine, prepoznatljiv po svojoj jedinstvenoj tehnici koja podrazumeva upotrebu više slojeva stakla, kako bi ravne islikane povraćine transformisao u trodimenzionalne skulpture. Dela su zasnovana na moćnim eksplozivnim prikazima nalik olujama i kosmičkom prasku koji formiraju izobličene

figure, slikane naknadno olovkama u boji ili nijansiranim staklom. Tek kada se ovi delovi spoje, stvara se hologramski efekat koji posmatraču omogućava da lik posmatra iz različitih perspektiva. Transparentna mešavina prenosi dubinu i čvrstinu žive figure. Svoje instalacije Wan je izlagao po celom svetu.

Aleksandra Kovačević IV-g

Japanizam

Festival *Japanizam*, održan početkom jula u Beogradu, je jedini je festival u regionu koji se bavi promocijom japanske pop kulture, u šta spadaju strip, animirani film,igrani film, moda, muzika, video igre, plesovi i drugo. Ceo festival od samog početka podržavaju Dom omladine Beograda i Ambasada Japana.

Centralni događaj, od koga je i počeo razvoj festivala, predstavlja izložba radova domaćih autora, čiji je cilj da promoviše mlađe talente koji nemaju priliku da se iskažu

na drugim mestima. Pored izložbe, tu su projekcije, tribine, aleja umetnika, turniri i druge aktivnosti koje čine sastavni deo festivala. Glavni cilj festivala je da okupi mlade i predstavi im deo atraktivne kulture Japana, koja je našoj omladini fascinantna i stoga je lako prihvataju. Pored promocije pop kulture i bogatog zabavnog sadržaja, festival ima i cilj da edukuje posetioce o različitim aspektima nama daleke kulture i jednog družajnjeg sveta.

Aleksandra Kovačević IV-g

Marina Abramović

Danas ima 65 godina, izgleda bar 20 godina mlađe, a energija i entuzijazam koje zrači kao da pripadaju nekoj ljutitoj tinejdžerki. Oni koji su s njom razgovarali kažu da je duhovita i zabavna.

Pre nego što je započela svoj performans *The Artist is present* u MoMA muzeju u Njujorku, kritičari su je zamolili da definiše razliku između performansa i pozorišta.

Performans *Umetnik je prisutan*

Da biste bili umetnik performansa, morate mrzeti pozorište. Pozorište je lažno. Nož nije pravi, krv nije prava, a ni emocije. Performans je suprotan tome i nož i krv i emocije su pravi, objasnila je.

Za 40 godina umetničkog delovanja Marini je u centru pažnje bila *istinita realnost*, kako je to sama nazvala, zbog koje je često plaćala visoku cenu – što psihički, što fizički.

Testiram svoje granice da bih samu sebe promenila, ali takođe uzimam energiju od publike i nju transformišem. Njima se ona vraća drugim putem. Zato ljudi u publici često plaću ili postaju ljuti. Moćan performans će transformisati svakoga u prostoriji, izjavila je.

Još kao devojčica pobegla je u svet slikarstva, da bi danas bila jedna od najcenjenijih umetnica performansa savremenog doba. Kroz svoje performanse Marina pokušava da pobegne od stega koje su je sputavale u detinjstvu.

Film *Marina Abramović – Umetnik je prisutan* američkog reditelja Metjua Ejkersa dobio je nagradu publike za najbolji dokumentarni film na ovogodišnjem *Berlinalu* i to u okviru programa *Panorama*.

Reditelj Metju Ejkers u tom ostvarenju prati Marinin rad gotovo godinu dana u toku priprema za najvažniji performans u karijeri *Umetnik je prisutan* u Muzeju moderne umetnosti u Njujorku, koji je održan 2010. godine.

Na samom početku filma Marina je u završnoj fazi planiranja izložbe. Kadrovi u kojima obleće muzej, konsultuje se sa kustosima, galeristima i dizajnerima ispunjeni su i šalama. Vidi se da Marina šarmira svakoga s kim joj se put ukrsti. To je najbolje opisao dugogodišnji prijatelj i kustos MoMA Klaus Bisenbah: *Marina nikada ne nastupa*.

Jedna je stvar biti alternativan kada imаш 20, 30 ili 40 godina, ali, izvinite, ja imam 63! Ne želim više da budem alternativna, kaže Marina u filmu, objašnjavajući potrebu da svoj performans održi u čuvenom njujorškom muzeju. Tromesečna izložba u njujorškom Muzeju moderne umetnosti je glavna potka filma. U različitim scenama Marina skicira svoje ambiciozne planove, svaki dan po ceo dan, od početka marta do kraja maja 2010. Ona sedi za stolom u atrijumu muzeja, koji sama opisuje kao trg svetlosti. Publika je pozvana da joj se pridruži, jedan po jedan sedaju nasuprot nje. Nema priče, nema dodirivanja, komunikacije bilo koje vrste. Njen cilj je da dostigne blistavo stanje bića i zatim ga prenese, da se upusti u energetski dijalog sa publikom.

M. N.

Zanimljivosti iz sveta dizajna

Od organskog vunenog prediva do redizajniranog tradicionalnog proizvoda

Autor: Vesna Rudić

Da bi nastala nit, tanana nit vune, pamuka, lana ili svile, proces je dugotrajan i veoma složen.

A da nastane savremeni biznis-model plasmana redizajniranih tradicionalnih proizvoda, pobrinula se organizacija *Recrafts-klaster**, organizacija za revitalizaciju tradicionalnih zanata u Srbiji. Ovaj koncept rada počiva na dobro uklapljenoj kombinaciji elemenata – od prirodne sirovine do finalnog sertifikovanog proizvoda, osnaživanja ženskog preduzetništva, uz uključivanje svih nivoa obrazovanja i edukacije o značaju očuvanja kulturne baštine.

Organizacija *Recrafts* je nastala 2010. godine. Internacionilizovala je svoj rad predstavljanjem projekta o održivom razvoju i redizajnu tradicionalnog proizvoda na brojnim konferencijama u EU i regionu, kao i na forumima ženskog preduzetništva: *Serbia EXPO* u Šangaju – izložba svetske privrede, *TEDx konfrenca* u Beogradu i *Unesco Club mladih* u Parizu.

Uključivanje žena u lanac dobavljača, važna je i socijalna komponenta projekta.

U saradnji Tehnoloskog fakulteta u Beogradu i *Recrafts-a*, pokrenuta je studija izvodljivosti o mogućnosti sertifikovanja organskog vunenog prediva, koja je podržana od strane *Bass programa* Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD).

Vuna je važna, zato što je to:

- jedinstveno prirodno vlakno čija su svojstva: regulacija temperature, propustljivost vazduha (upijanje i odstranjivanje vlažnosti od tela), nepropuštanje vode, dugotrajnost, inhibicija plamena, otpornost na prljavštinu, itd;
- antialergijsko, obnovljivo i održivo vlakno;
- ekološko vlakno (iako se sve više trudimo da prirodna vlakna proizvodimo veštački, ipak nismo uspeli da nadmašimo svojstva prirodnog vunenog vlakna);
- zbog hidrofilnih osobina vuna može upiti vlagu čak do preko 17% svoje težine (dvostruko više od pamuka, a višestruko više od sintetike);

- prirodno poseduje antibakterijska svojstva i otpornost na miris, kao i UV zaštitu;
- čovečanstvo koristi vunu preko 25.000 godina, a najstariji pronađeni tekstili su vunenog sirovinskog sastava.

Kod tradicionalne proizvodnje vune nje na čistoća je dovedena u pitanje. Proces uzgoja vune podrazumeva primenu pesticida i lekova za ovce u borbi protiv štetočina i parazita. Pored toga, poljoprivredni antibiotici se daju ovcama da bi se ubrzao njihov rast, koji je često usporen zbog pretrpanosti i nezdravih uslova uzgoja. U kasnijoj fazi, tradicionalna proizvodnja vunene tkanine takođe uključuje upotrebu štetnih hemikalija za čišćenje, izbeljivanje, bojenje i u završnici.

Zašto organska vuna?

Organski gajena vuna i organski obrađeni vuneni proizvodi potiču od ovaca koje su odgajane bez korišćenja veštačkih ili štetnih hemikalija, u zdravim, prirodnim uslovima. Ovi prirodni načini uzgoja zahtevaju zdravo tlo (zemlju bez pesticida), čist vazduh i vodu. Odgovarajući organski načini uzgoja omogućavaju gajenje ovaca koje imaju zdrav imuni sistem, otporan na unutrašnje i spoljašnje parazite. Organski obrađivana vuna je hemijski tretirana (ukoliko je potrebno) tokom celog procesa proizvodnje isključivo odobrenim biorazgradivim agensima.

U novije vreme je pojačana svest potrošača o organskim proizvodima. S obzirom na to da organska vuna ima primenu svuda gde se tradicionalna vuna već koristi, očekuje se brzi rast tržišta za organsku vunu.

Kako živimo u uslovima globalnog tržista i interneta, postavlja se pitanje kako na uspešan način plasirati tradicionalne proizvode na zahtevnom tržištu EU? Na prvom mestu kroz savremeni dizajn, kako proizvoda, tako i pakovanja, gde se kvalitet samog proizvoda podrazumeva, ali isto tako i kroz organizovan zajednički nastup na tržistu, što omogućava organizaciona forma klastera.

Za kraj...

jagnje će vam obezbjediti odeću, stoji u Bibliji!

*Klasteri su geografski koncentrisani skup međusobno povezanih kompanija (specijalizovanih dobavljača, davalaca usluga, preduzeća iz istih industrijskih grana) i institucija (npr. univerziteti), povezanih unutar jedne oblasti, koje su međusobno konkurentne, a u isto vreme i saraduju.

Diskriminacija – zašto je prećutkujemo?

23. i 24. aprila 2012. godine učenici Škole za dizajn su imali priliku da učestvuju u tribini koju je priredio Dečiji kulturni centar Beograda. Cilj tribine bio je da se srednjoškolaci informišu o pojmu diskriminacije. YUCOM (Komitet pravnika za ljudska prava) i Beogradski centar za ljudska prava su osmislili ovaj dvodnevni program u nadi da će srednjoškolci kroz kratku prezentaciju, film i diskusiju sa stručnim gostima uvideti sve što im pre nije bilo jasno o ovom pojmu, proširiti svest i preneti poruke i zaključke, što je i smisao ovog teksta.

Dakle, šta je u stvari diskriminacija?

Po mom iskustvu u ovoj školi (ne znam za vas, ali moji drugovi su skoro kao hipi komuna), naše okruženje ne samo što toleriše različitost i individualnost, već ih i podstiče. Ali vredi znati i samu definiciju diskriminacije. Ona, dakle, predstavlja ***nedopušteno i neopravдано razlikovanje, odnosno isključivanje, zasnovano na razlogu koji krši princip ravnopravnosti ili prava i slobode pojedinca***. To ne znači da profesor koji progleda kroz prste vrednom učeniku, ili obrnuto, zapostavi već kažnjavanog učenika, vrši diskriminaciju. Ali ako isti taj profesor nekome snizi ocenu na osnovu rase, jezika, vere, pola, seksualne orijentacije, fizičkog izgleda i slično, to je već ozbiljan prekršaj ljudskih prava učenika.

Diskriminacija i netoleranca nisu isti pojmovi, a evo i zašto. Kada onaj hipotetički profesor napusti učionicu, u njoj će ostati deca koja će se možda na njega ugledati.

Preuzimanjem od uzora rađa se većina osobina, dobrih i loših. Na ovom uzrastu učenika, odnosno maloletnika, netoleranca se ne može nazvati i diskriminacijom, ali uvek postoji rizik da u to preraste. I šta onda?

U osnovnoj školi sam, na primer, nekoliko godina sedela u klupi sa jednim dečakom. On se našem odeljenju priključio u trećem razredu, jer je imao blaži oblik autizma. Zbog autizma je progovorio kasnije od svojih vršnjaka. Pored tog hendi-kepa, bio i malo krupniji od ostalih. Deca su uvek bila obojna prema njemu, iako je on jako želeo da se druži i da nađe prijatelje. Stalno je pokušavao da nas zapanji svojim fenomenalnim pamćenjem (znao je u roku od nedelju dana od dolaska da izrecituje datume svih naših rođendana, ocene, čak i adrese, pošto je jedanput pogledao u dnevnik). I naravno, deca su se od toga ubrzo umorila. Uskoro su počeli da ga muče, prvo samo verbalno, a zatim i fizički. Čak je došlo do tačke kada sam ih redovno viđala kako ga jašu po školi. To je bila grupa jačih i, meni iz nepoznatog razloga, popularnijih dečaka (kakav kliše, zar ne?), i većina nas se plašila da prijavi njihovo ponašanje. U ovom slučaju, ni žrtva netolerancije nije razumela sopstvenu situaciju.

Srećom, jedna nastavnica je ovo primetila i prijavila, i ta grupa nasilnika je od tada bila pod stalnim nadzorom, iako u ovom slučaju nadzor nije pomogao.

Ovakva netoleranca postaje diskriminacija. Ako ova grupa mentola (pardon) ikada bude imala

poslove, ili ne dao Bog, bude poseđovala neki autoritet na radnom mestu, nadam se da će se tu negde naći neko ko neće biti previše uplašen da prijavi neprimereno ponašanje.

Ali šta da se ta nastavnica nije našla u hodniku, i da nije videla za kakvo su nasilje sposobna deca? Još gore, šta da ga je odobrila?

U tom slučaju – dakle, vraćamo se našem hipotetičkom profesoru – najbolje je obratiti se prosvetnoj inspekciji, ili u krajnjem slučaju (odnosno u slučaju nasumičnog nasilnika), povereniku za zaštitu ravnopravnosti ili zaštitniku građana.

Dakle, za kraj (izvinite svi, ali u ovim slučajevima je bolje pričati previše nego premalo) dajem vam par saveta:

Ako primetite diskriminaciju (ne samo u školi!), prekinite je. Stanite na stranu žrtve i pozovite pomoći!

Ako se neko od vas već našao, ili je trenutno u položaju žrtve diskriminacije, kao prvo – izvini! Tačno ponašanje нико ne treba da trpi, i to nije tvoja sramota, nema razloga da kriješ. Samo polako, obrati se nekom odraslog, potraži pomoći, i pokušaj da podeliš svoje iskustvo sa drugima, jer ćeš tako najbolje zauštaviti diskriminaciju zauvek.

Dakle, kao što većina nas u ovoj školi treba da zna: ***različitost se treba ne samo prihvati, već slaviti! Ozbiljno: kakva bi to umetnost bila, da smo svi isti?***

Belgrade design week

Preporučeni sajt:
belgradedesignweek.com
Beetroot.gr
Matilda-design.com
HectorSerrano.com
Thomasfeichtner.com

Beogradska nedelja dizajna **Novi prilazi u dizajnu MADE IN ITALY** 5. jun 2012. u 23.15 h

U okviru Beogradske nedelje dizajna, italijanski dizajner Enriko Boza predstavio se beogradskoj publici u Italijanskom institutu za kulturu u ulici Kneza Miloša 56.

Kako nastaje jedan vredan projekat? Percepcija i analiza potreba nalaze se u osnovi svakog projekta. Kada se otkriju potrebe i zahtevi i kada uspemo da ocenimo najefikasniji način da ih zadovoljimo, projektu je zagarantovan uspeh.

Od 4. do 10. juna, i ove godine, sedmi put u našem gradu, održala se manifestacija *Belgrade design week*. Za nedelu dana trajanja učesnicima je pružena priliku da na trodnevnoj međunarodnoj konferenciji *Sloboda na kvadrat* čuju iskustva i predavanja najvećih svetskih kreativnih umova iz te oblasti, kao što su Patrik Schumacher, Matieu Lehanneur, Isay Weinfeld, Ole Jensen.

Osim toga, svi ljubitelji modernog dizajna bili su u prilici da vide izložbe u NBS-u, u okviru projekta *Dizajn park*, koje su pretvorile na senzacionalan način celu nacionalnu biblioteku u izložbeni prostor svetskog dizajna.

Ove godine obezbeđen je i video prenos dešavanja sa Beogradske nedelje dizajna, i to preko najvažnijeg časopisa na svetu za kreativne industrije - *Wallpaper.com*.

Iako je zvanično BND počela 4. juna, dan pre je ova manifestacija pretpremijerno otvorena projektom *100% Future Serbia* u okviru kojeg je više od 100 mlađih talentovanih kreativaca predstavilo svoje rade u izložima u centru Beograda, od Kalemegdانا do Slavije, u ulici Strahinjića Bana i na Bulevaru.

Zahvaljujući podršci stranih kulturnih centara i ambasada u Srbiji, predavanja je održalo oko 28 vodećih kreativaca iz više od 20 zemalja sveta.

Ova manifestacija je divan način da se mlađi Beograda upoznaju sa svetskim imenima dizajna.

Svaki od predavača predstavio se sa svojim specifičnim načinom izražavanja, a ono što zrači iz kreacije najvećih umova u svetu dizajna je motivacija. Uspeli su da približe pojam dizajna, posebno ističući značaj ekologije i u ovoj sferi.

Drago mi je što sam imala priliku da slušam neka od najvećih imena današnje dizajnerske scene.

Didaktička izložba studenata FLU i FPU

MUDROST ČULA

Izložba dečjih radova u Dečjem kulturnom centru u Beogradu otvorena je 29. maja 2012. godine. Izložene radove radila su deca od predškolskog do srednjoškolskog uzrasta u okviru metodičke prakse studenata sa Fakulteta likovnih i Fakulteta primenjenih umetnosti u Beogradu.

Motivisani željom da se ne zaborave rezultati višedecenijskog delovanja akademika Bogomila Karlavarisa, nastavnici Fakulteta likovnih umetnosti ustanovili su nagradu koja je dodeljena Dubravku Milanoviću, profesoru Škole za dizajn, za izuzetan doprinos pedagoškom radu, likovnom vaspitanju i obrazovanju. Komisiju stručnjaka su činili: akademik Emil Kamenov, dr Sanja Filipović, dr Bojana Škorc, dr Aleksandra Joksimović, mr Slobodan Roksandić, mr Zoran Graovac i Lidija Seničar.

Tom prilikom dodeljene su nagrade i Vidu Rajinu, studentu FPU za posebne rezultate u oblasti likovne pedagogije, koji je realizovao radionice animacije sa slepom i slabovidom decom, kao i dečaku Bojanu Bigi za film *Akvarijum*, nastao u okviru radionice.

U organizaciji izložbe učestvovali su i učenici Škole za dizajn, čiji su radovi izloženi u galeriji Dečjeg kulturnog centra.

Otvaranju su prisustvovale brojne ličnosti iz javnog i kulturnog života, profesori FLU-a i FPU-a, kao i nastavnici, učenici i članovi porodice Karlavaris.

Teodora Filipović, III-g

PARIZ, GRAD SVETLOSTI

Prvobitno ime ovog veličanstvenog grada, koji je nastao u trećem veku pre nove ere, bilo je Lutecija. Rimljani su gradnjom amfiteatra, foruma i tremalnih kupatila, počeli da stvaraju grad koji u Rimu nije bio od velikog značaja. Zbog toga su mu dali ime Parisiorum, po jednom plemenu koje su tamo zatekli.

Pariz je naveći i glavni grad Francuske. On je ujedno i ekonomski, i privredni, i politički centar ove države. Pariz je najznačajniji grad mode i umetnosti u celom svetu. Zato i nije nikakvo iznenadenje što ga godišnje poseti i do 45 miliona turista.

Smešten je na obalama reke Sene. Broji do 12 miliona stanovnika i nalazi se na petom mestu po broju stanovnika u Evropi. Danas je Pariz jedan multietnički grad – čak 20 odsto stanovnika ove metropole nisu Francuzi.

Pariz ima veoma dobro razvijen saobraćaj, dva aerodroma, više železničkih stanica, autoputeva i metroa.

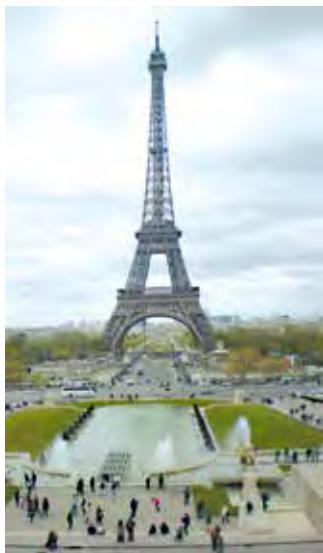
Prva asocijacija na pomen Pariza jesu znamenitosti koje ga čine toliko posebnim. Ajfelov toranj je svakako najpopularniji. Sagrađen je 1889. godine, a projektovao ga je inženjer Gustav Ajfel. Već 120 godina ova građevina od gvožđa predstavlja osnovno obeležje Pariza. Danas se koristi i za odašiljanje radio i TV talasa, ali pre svega služi kao najznačajnija turistička atrakcija. Unutar tornja se nalaze suvenirnice, kafei i restorani, iz kojih se može videti najlepša panorama grada. Odатле se takođe pruža i prelep pogled na reku Senu. Ajfelov toranj je ipak najlepši noću, jer je potpuno osvetljen.

Ova kula se po tradiciji svake godine farba u drugu boju i menja se raspored lampi koje je osvetljavaju.

Jedan od najlepših bulevara sveta, ujedno i najinteresantniji za turiste jer je prepun kafića, restorana, prodavnica, hotela, jeste Champ Elysees. Bulevari, lepi trgovi, i uopšte izgled grada, potiču iz perioda kada nastaju temeljne urbanističke promene, do tada nevidene u svetu. Na početku ovog famoznog bulevara nalazi se najveća od tri Trijumfalne kapije. Sagrađena je po ugledu na antičke slavoluke 1806. godine, za vreme Napoleonove vladavine. Bila je posvećena francuskim generalima, koji su se hrabro borili za vreme Napoleonovih ratova, kao i borcima Prvog i Drugog svetskog rata. Danas predstavlja Mir, iako joj je prvobitna namera bila potpuno drugačija. Ispod konstrukcije se nalazi muzej u kome se mogu videti stvari koje su pripadale Napoleonu.

Palata invalida je barokno-klasicistička građevina u centru Pariza, nastala krajem 17. veka. Sagrađena je po nalogu kralja Luja XIV. Njena primarna funkcija bila je zbrinjavanje ranjenih vojnika. Kralj je imao i viziju da ovo bude memorijalni spomenik svim herojima ratova, u okviru koga bi se nalazila crkva. Palata invalida ima jednu od najimprezinjivijih kupola u svetskoj arhitekturi, ispod koje se nalazi Napoleonov sarkofag. Zvanično ime centralne građevine sa kupolom je *Kraljevska kapela invalida*. Ova palata i danas služi za zbrinjavanja ratnih veterana, dok reprezentativni deo građevine ima funkciju muzeja i mauzoleja.

Kada krenemo ka severu grada, naići ćemo na Monmartr, najviši deo Pariza sa kojeg se vidi ceo grad. Monmartr je mesto koje je najvernije sačuvalo izgled starog Pariza, sa krivudavim ulicama i starim kućama. U drugoj polovini 19. veka Monmartr je bio centar umetničkog i boemskog života, što je dobrom delom i danas. Njegove ulice, kafane, barove i zabavna pozorišta ovekovečili su slikari Renoar, Bonar, Utrilo i mnogi drugi. Na Monmartru se nalazi i crkva Sakre Ker, na čijem se prostoru nalazi i poznato groblje Monmartr, gde su sahranjene mnoge poznate ličnosti. Bazilika Sakre ker, odnosno Crkva Svetog srca, je rimokatolička crkva posvećena srcu Isusa Hrista. Posle Ajfelovog tornja, to je druga najviša tačka Pariza. Sagrađena je u 19. veku, po uzoru na crkve Sveta Sofija u Istanbulu i Sveti Marko u Veneciji.

Notr Dam je katolička katedrala konstruisana u gotičkom stilu, i verovatno jedna od najpoznatijih u svetu. Sagrađena je u 12. veku. Tokom vremena, ova katedrala je ulepšavana mnogo puta, pa je zbog toga sigrorno i jedna od najlepših. Notr Dam je jedna od najposećenijih destinacija u Parizu.

Suprotno od Monmartra, na samom jugu Pariza, nalazi se još jedna veoma popularna bazilika, San Denis. U njoj se nalaze mošti svih francuskih kraljeva, iz doba od kraja 18. veka pa do danas.

Najkontroverzni deo Pariza, Pigalle, poznat je po mestima u kojima se održavaju najbolji erotski spektakli. Najpoznatiji od njih je svakako Moulin Rouge. U njemu se održavaju predstave sa cancan plesačicama koje zabavljaju goste. Do pre desetak godina celo ovo područje Pariza nije bilo prepričljivo za posećivanje. Danas je ovo takođe jedna od najposećenijih destinacija grada.

Za vreme Francuske revolucije na Trgu Konkord nalazila se gilotina. Danas je tu egipatski Obelisk iz Luksora. Iza Trga se nalazi najveća kolekcija umetničkih dela na svetu. Naime, radi se o neprevaziđenom Luvru. Muzej se nalazi na desnoj obali Sene. Stalnu postavku čini više od 35 hiljada eksponata koji potiču iz perioda od vremena praistorije

pa do 19. veka. Muzej Luvr se nalazi u Palati Luvr, čija je izgradnja započeta sa izgradnjom tvrđave u kasnom 12. veku, u vreme vladavine Filipa II. Ostaci tvrđave su vidljivi u području muzeja. Ova građevina je više puta proširivana i tako se formirala Palata Luvr, koja je služila kao francuski dvor. Ova palata ima tri krila: Rišelje, Viši i Denon. Za vreme Napoleonovih osvajanja ovde su prenesene mnoge skulpture, istorijski spomenici i vrednosti iz celog sveta. Napoleon je želeo da napravi svetski muzej, najraskošniji na kontinentu. U tome je i uspeo. Luvr je za javnost otvoren 1793. godine. Pored Luvra, Pariz poseduje mnoštvo muzeja i galerija. Jedan od posećenijih i poznatijih jeste muzej Orsej.

U blizini Pariza se nalazi najveličanstvenija tvorevina Luja XIV, Versaj. Njega čini Versajska palata koja je bila kraljevski dvor. Sigurno je da je ova građevina jedna od najlepših koje su građene u baroknom stilu.

Izvan grada se takođe nalazi i centar raznodge, Diznilend, mesto gde mašta nema granica.

Kad se govori o gradu svetlosti, ljubavi, mode, umetnosti, reči su uvek nedovoljne da ga na pravi način opišu i izraze. O njemu se mora govoriti s poštovanjem, jer on to zaslужuje. To je grad koji živi vekovima i koji svojom raskoši mami milione ljudi da mu se stalno vraćaju.

Marija Stančić III-t

Aleksandar Veljanović

Rad je stvorio čoveka, a čovek je dizajnom oplemenio prostor oko sebe

Bilo je pravo zadovoljstvo upoznati uspešnog, mладог dizajnera, бившег уčеника наше школе који зрачи зарањом позитивном енергијом и ентузијазмом. Према нам је део својих искустава и доživljaja уметности и дизајна.

Rodjen 1972. године у Београду. Завршио Шкolu за дизајн, Образовни профил *industrijski dizajn*. Дипломирао на Факултету за применjenih уметност у Београду, на Одсеку *scenografije*, где је и магистрирао.

Bio технички директор Београдског драмског позоришта и позоришта *Duško Radović*. Остварио преко 50 позоришних сценографија, више од 500 епизода домаћих ТВ серија, на десетине телевизијских спектакала, догадаја, концерата, модних ревија. Бавио се и филмском сценографијом. Добитник је више награда и признања из области уметности.

Danas radi као главни сценограф наше познате комерцијалне телевизије и има фирму за производњу сценографија, као и свој студиј (ателје) у Београду.

Oženjen је и има двоје дивне dece. Волео би да барем једно пohađalo Шкolu за дизајн једног дана.

Kako poimate уметност i dizajn, i koliki je njihov značaj danas?

Ako upotrebim šahovsku terminologiju, onda bi Kralj bio arhitekta, Konj dizajner, a Kraljica scenograf.

3

Hm, mlađi ili premladi, ili zreli ili doajen, umetnik mora uvek biti lučonoša entuzijazma i pozitivne energije.

Umetnost je davno prestala biti blagodet bogatih i elite, ali je u sebi zadržala osnovne elemente elitizma, a то је креативност i originalnost.

Dizajn je sve!

Sve što vidimo, sve što možemo da pipнемо, da osetimo, da pogledamo, a da znamo da je čovek u tom procesu, neminovan производ природе i čoveka je Dizajn.

Rad je, možda, stvorio čoveka, ali čovek je sigurno stvorio Dizajn i zajedno sa njim оplemenio prostor oko sebe.

Kako postati uspešan dizajner danas?

Nije toliko teško da postanete prizanti i uspešni. Treba vam za početak malo talenta u krvi, malo sreće i puno ljubavi za ono što radite, i dosta rada.

Smatram da se prvo mora u svojoj zemlji стечи kredibilitet i ime, a posle nastaviti sa potvrđivanjem i daljim uspesima u inostranstvu. Ne treba sumnjati u sebe niti se pitati где живимо i шта posedujemo. Treba dići glavu, biti istrajan, voleti, imati prijatelje i voleti svoj posao. Tada je uspeh zagarrantovan. Siguran sam da je obrnuti redosled nemoguć, осим u veoma retkim situacijama.

4

2

1 Skica scene koncerta *Parnog Valjka* u Beogradu

2 Scenografija predstave *Ljubavnik velikog stila*, Zvezdara teatar, 2004

3 3-D scenografija večernjeg TV šou-programa

4 Foto-scena *Čitulja* za *Eskobara*

Da li je scenografija tvoj prvi i jedini izbor u sferi dizajna?

Veoma je teško izabrati šta zaista želite u životu i čime konkretno želite da se bavite. Ponekad je lepo kada vas stariji malkice slažu i ubede, pa zaplovite u jednu trasu umetnosti. Istina, posle je mnogo lakše da se prebacujete i oprobavate u drugim vidovima umetnosti.

Gde nalaziš inspiraciju za svoj rad?

Za mene su inspiracija i uzor kao obajan predmet i njegova senka, nikad ne mogu jedan bez drugog.

Koji su tvoji najznačajniji projekti?

Negde sam pročitao da umetnik nikada ne govori o svojim realizovanim projektima, zato što ih tretira kao svoju decu. Stoga i ne može da se opredeli koje je najznačajnije. Mislim da me ona prava dela tek čekaju, u godinam koje predstoje.

Po čemu pamtiš Školu za dizajn?

Prvo što me podseti na Dizajnersku školu je miris proleća i ukus ranih trešanja u dvorištu škole...

Tako su me najviše inspirisali ljudi, inicijatori, borci u umetnosti, kao i ljudska dela kojima su započinjale promene u istoriji umetnosti: Marcell Duschamp, Camera Opasca, Giotto di Bondone, AutoCad, Andy Warhol, toccak, Braca Limijer, polikarbonat, fluo lampe...

Koje predavanje biste održali učenicima Škole?

Mislim da bi predavanje o pokretnim slikama, scenografiji i vizuelnim umetnostima... ili sve to zajedno bilo zanimljivo vašim učenicima.

N.M.

Približavanja

Kristina Ristić, slike i crteži

Približavanje III, 2012, ulje na platnu, diptih 140 x 200cm

Približavanje I, 2012, ulje na platnu, diptih 140 x 200cm

...Koloristički kontrasti uskovitlanih masa evociraju sudare energetskih polja sukobljenih strana, dok se momenti zbljižavanja i predosećanja obostrane tragedije sugeriju gradacijom širokikh monohromnih partija.

(iz teksta Sanje Todosijević *O sukobu i bliskosti – Slike i crteži Kristine Ristić*)

U maju mesecu je odražana izložba slika i crteža Kristine Ristić u galeriji Beograd na Kosančićevom vencu. Predstavljeni su najnoviji radovi, slike i crteži iz ciklusa *Približavanja*.

Izložene slike su u formi diptiha, rađene tehnikom ulja na platnu uz obilato korišćenje različitih medijuma i ugljena. Na njima se smenjuju pastuelni i lazurni slojevi boje u kombinaciji sa crtežom. Sami crteži su manjeg formata, rađeni u kombinovanoj tehnici.

Koje je polazište vašeg istraživanja u ovom ciklusu radova?

U radu se bavim situacijama u kojima se našao čovek današnjice, u odnosu na sebe i druge, ali i prema

društvu u celini. Polazište za rad pronalazim u svakodnevnom životu i u naslagama ljudskog iskustva, u rasponu od klasične mitologije do savremene umetnosti. Inspiracija za ovaj ciklus radova mi je bio jedan stih iz Ilijade, o kome sam dugo razmišljala. To je situacija u kojoj se u jeku sukoba susreću dvojica neprijatelja, Prijam i Ahil, i u jednom kratkom trenutku plaču zajedno. Jedinstvenost ove scene je bilo polazište oko koga sam razvila ovaj ciklus slika i crteža.

Šta je centralna tema radova?

Tema slika su međusobni ljudski odnosi. Dvoje ljudi u različitim etapama sukoba i u pokušaju prevaziđanja istog.

Biografija

Kristina Ristić rođena je 1973. godine u Beogradu.

Diplomirala je 1995, a magistrirala 2000. godine na Fakultetu likovnih umetnosti u Beogradu, Odsek slikarstvo, u klasi profesora Radomira Reljića. Završila je specijalizaciju na Likovnoj akademiji u Atini 2008. godine, u klasi profesora Hronisa Bocogluja.

Izlagala je na petnaest samostalnih izložbi i na preko četrdeset grupnih izložbi u zemlji i inostranstvu. Dobitnik je više nagrada za svoj rad. Njeni radovi se nalaze u kolekciji Makedonskog muzeja moderne umetnosti u Solunu, Filip Moris – Niš Art fondacije, u nekoliko Kulturnih centara u Srbiji, kao i u mnogim privatnim kolekcijama.

Član je Udruženja likovnih umetnika Srbije od 1996. godine.

Radila na nekoliko projekata restauracije i konzervacije, kao slikar-restaurator na rekonstrukciji zidnog slikarstva neoklasičističkih zgrada u Atini (Narodno pozorište, zgrada Politehnika i dr), kao stručni saradnik-crtač na projektu rekonstrukcije fresaka manastira Kosova i Metohije pri Institutu za istoriju umetnosti.

Živi i radi u Beogradu.

Predstavljamo

MEGATREND UNIVERSITET

OBRAZOVANJE. OD 1989.

Nema školarine ni za ovogodišnje brucoše! BESPLATNE STUDIJE NA MEGATREND UNIVERZITETU

Prva godina studija je na svim institucijama Megatrend univerziteta, najvećeg i najstarijeg privatnog univerziteta u Srbiji, i dalje besplatna.

Uz to, na Megatrend univerzitetu kandidati **ne plaćaju ni predupisno testiranje**, koje je već počelo i održava se svake subote od 11 do 14 časova. **I sam upis na prvu godinu – takođe je besplatan.**

Ova specijalna povoljnost, koja umnogome olakšava početak studija budućim brucošima, a pogotovo njihovim roditeljima, važi samo za prvu godinu studiranja. Svi studenti koji steknu uslove da pređu u drugu godinu studija plaćaće redovnu cenu školarine od 1.500 evra, uz moguć-

nost plaćanja u više rata počev od druge godine studija. Ovaj iznos školarine, kao i uslovi plaćanja, ostaju nepromjenjeni i u ostalim godinama studiranja. Školarina na Fakultetu za umetnost i dizajn je nešto skuplja i iznosi 3.500 evra, a za fakultete van Beograda je 1.000 evra.

Što se tiče **uslova upisa**, na Megatrendu nema klasičnog prijemnog ispita, već kandidati polažu samo test sklonosti i sposobnosti, naravno besplatno. Prema svojim sklonostima, kandidati biraju koji će fakultet ili visoku strukovnu školu Megatrend univerziteta upisati. Prva godina je besplatna na svim institucijama.

Zašto izabrati Megatrend univerzitet?

Tradicija garantuje kvalitet, a Megatrend je najstariji i najveći privatni univerzitet sa 27.000 aktivnih studenata, na kome je od 1989. godine do danas diplomiralo više od 14.000 studenata, a više stotina njih magistriralo ili steklo titulu mastera i doktora nauka.

Ukratko, postoji devet megarazloga za upis na Megatrend univerzitet:

- besplatna prva godina studija;
- savremeni studijski programi, najviši standardi studiranja;
- odličan nastavnički kadar;
- učenje i polaganje ispita iz više delova i tokom cele godine;
- najmodernija infrastruktura i tehnički najsavremeni opremljene zgrade Univerziteta;
- nagrađivanje najboljih studenata;
- najbolje mogućnosti za praksu koje organizuje Centar za razvoj karijere;
- intenzivna međunarodna saradnja;
- bogat i kvalitetan društveni život, zahvaljujući kulturnim, umetničkim i sportskim sadržajima koje Univerzitet pomaže.

Šta se studira na Megatrendu i koja zvanja se stiču?

Megatrend univerzitet čine čak 11 fakulteta, 2 visoke škole, Institut i televizija „Metropolis“.

Programe u oblasti **poslovne ekonomije** akademci mogu studirati u Beogradu, Zaječaru, Valjevu, Požarevcu, Vršcu i Jagodini; **kulture i medija** u Beogradu i Jagodini; **državne uprave i administracije** u Beogradu; **kompjuterskih nauka** u Beogradu i Jagodini; **savremene nauke o poljoprivredi** u Bačkoj Topoli; **međunarodne ekonomije** u Beogradu, a **umetnosti i dizajna** takođe u Beogradu.

U svim navedenim oblastima, posle završenih osnovnih akademskih studija koje traju 4 godine (kompjuterske nauke 3 godine), možete nastaviti studije za zvanje mastera ili doktora nauka, kao i određena specijalistička zvanja.

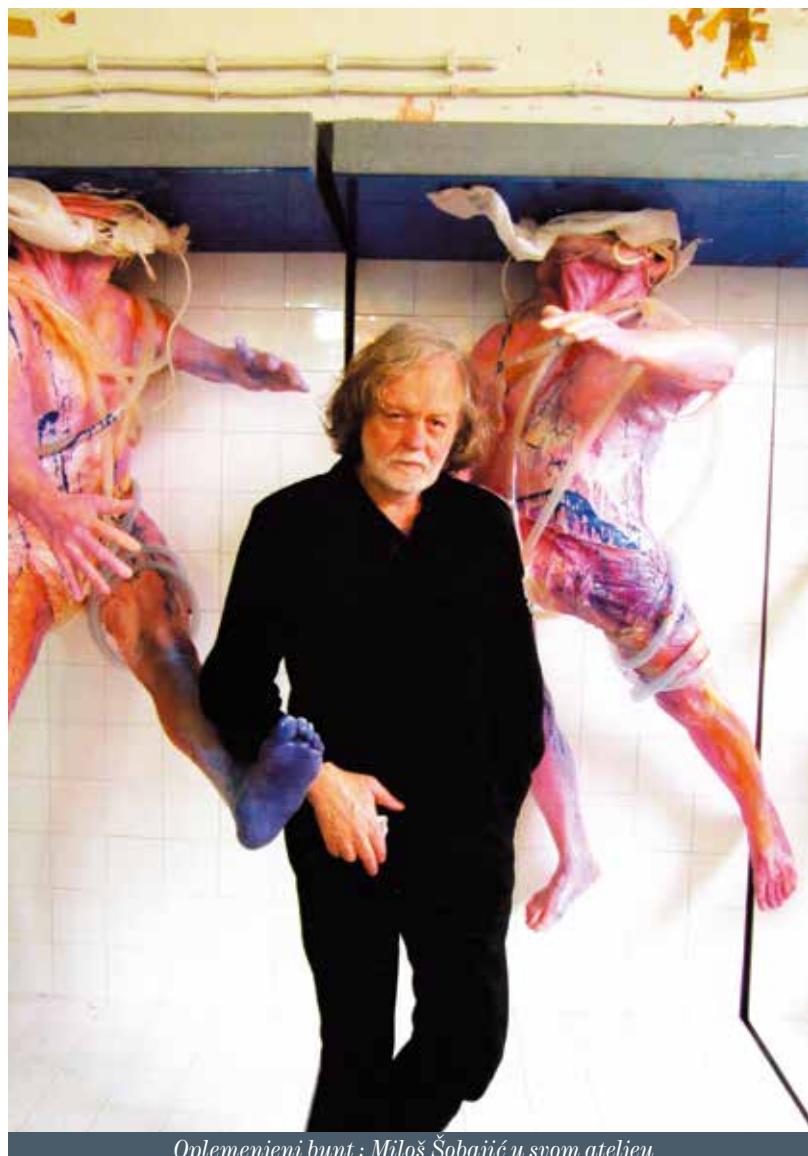
Saznajte sve o besplatnom polaganju, upisu i bilo čemu što vas zanima o studiranju na Megatrend univerzitetu putem telefona: +381 11 220 3029, 214 5464, kao i na veb-sajtu: www.studirajbesplatno.rs. Sve vesti sa Megatrenda možete pratiti i na Facebook stranici Univerziteta, a lako ćete ga pronaći i na mreži Twitter kao i na kanalu YouTube.

Slikar i profesor pred izazovima života i umetnosti

MILOŠ ŠOBAJIĆ: HRABROST I NESPUTANOST DO DRSKOSTI

Autor impozantnog opusa, sa više od sedamdeset samostalnih izložbi širom planete, snažnije i provokativnije no iko u njegovoj generaciji izražava antinomije savremene epohe i postavlja najteža, nezaobilazna pitanja položaja čoveka u drami postblokovske globalizacije

Oplemenjeni bunt : Miloš Šobajić u svom ateljeu

Prethodna, 2012. godina, u životu i stvaralaštvu Miloša Šobajića bila je ispunjena nizom snažnih i okrepljujućih događaja. Ovaj istaknuti slikar i vajar, dekan Fakulteta za umetnost i dizajn, potvrđio se kao jedan od korifeja moderne likovne misli, ne samo na srpskom kulturnom prostoru već i na svetskoj umetničkoj sceni. Prema oceni vodećih likovnih kritičara i teoretičara umetnosti, нико od umetnika koji deluju na prelazu iz jednog milenijuma u drugi nije tako direktno, drsko, ubedljivo i hrabro izrazio antinomije savremene epohe i dramu čoveka bespomoćnog pred eksplozijom mas-medija, zakonima kompjuterske logike i produktima bezličnog korporacijskog sveta i prljavog kapitalizma.

Sazревао у годинама studentskog pokreta u Beogradu i Parizu, Šobajić već na samom početku svog likovnog opusa nosi duhovni bunt, protest protiv svih oblika usurpiranja slobode. U kasnijim fazama ovaj umetnik „uspešno prevodi zastrašujuće prizore u silovite bojene akorde oplemenjenog zvuka“ (S. Živković). Kritičar N. Šujica primetio je da se kod Šobajića razbudila upravo ona stvaralačka snaga u kojoj se jedino nahodi „moć izbavljenja“. Sledеći ironisku dimenziju objave biološkog stanja opasnosti, Šobajićeve slike, prema oceni ovog kritičara, iz druge prelaze u treću dimenziju, preuzimajući motoriku kretanja i mnogostrukе razmere opažajnog sveta.

Kritičar Dejan Đorić imenovao je Šobajića terminom pictus-doctus; reč je o intelektualcu i umetniku-istraživaču koji „sme i ume da postavlja ključna, nezaobilazna i najteža pitanja“. Zbog toga je Šobajićeva umetnost metafi-

zička, dodaje Đorić, a ne samo zato što ume da vlada veštinom organizovanja boje i kompozicije. „Njegovo slikarstvo je hrabro i nesputano do drskosti, ono vredna mediokritete i ukazuje da on veruje u umetnost. Duhovno uspavanog konzumenta svakodnevice Šobajić sačekuje, prepada i budi“.

Nimalo slučajno, naziv jedne od poslednjih izložbi slika i skulptura Miloša Šobajića, održane prošle godine u Peskari, u Italiji, bio je „Gušenje“. Starim materijalima, a novim likovnim rukopisom, Šobajić beleži, interpretira, relativizuje i alegorizuje svet postblokovske globalizacije i negira ideološke mehanizme savremene kulture. Oslobođeno opštih mesta, to delo ima puni ne samo provokativni već i moralni i estetski učinak. Oplemenjeni krik najvažnija je dimenzija poetike ovog slikara i, poslednjih godina, sve više, provokativnog vajara; Šobajićev umetnički stav i njegova moralna, idejna i pedagoška načela u punoj su saglasnosti.

Miloš Šobajić završio je Likovnu akademiju u Beogradu 1970. Dve godine kasnije odlazi u Pariz, gde živi i stvara do 2005, kada se – na poziv rektora Megatrenda Miće Jovanovića – враћa u Srbiju i postaje dekan FUD-a. Dugo godina bio je gostujući profesor na Luksun akademiji u Kini.

Prošla godina započela je u Šobajićevom životu dodelom Vukove nagrade, najvećeg i najstarijeg priznanja u kulturi Srbije. Šobajić je imao privilegiju da održi govor zahvalnosti u ime svih dobitnika. Plodno razdoblje bilo je ispunjeno nizom izložbi i prijatnosti u privatnom životu, a završeno je Godišnjom nagradom ULUS-a, koju je Miloš Šobajić primio u decembru.

Ova godina počela je objavljinjanjem, u Londonu, kapitalne monografije o Milošu Šobajiću iz pera Edvarda Lusi-

Na Šobajićevim slikama i skulpturama često se radikalizuju, relativizuju, negiraju i odbacuju dominantni društveni, politički, moralni pa i estetski mehanizmi i načela; zastrašujući prizori lažnog humanizma vešto se prevode u „slojevito bojene akorde oplemenjenog zvuka“

Smita, jednog od najuglednijih teoretičara umetnosti na planeti. Pre ove, o Šobajićevom delu izašlo je pet zasebnih monografija kod francuskih, srpskih i engleskih izdavača. Njihovi autori su Alen Žufroa, Irina Subotić, Branislava Jevtović, Peter Handke, Dimitri Analis i Ljubica Miljković.

Od 26. februara do 7. aprila ove godine, u Rimu, u Museo della Civiltà Romana, Miloš Šobajić izložiće trideset velikih slika i skulptura inspirisanih godišnjicom Milanskog edikta. Ova prezentacija posvećena je Dragani del Monako Šobajić. Očekuje se da istorijski događaj velike važnosti bude monumentalno osvetljen iz originalnog, Šobajićevog ugla.

U martu će, u organizaciji Megatrend univerziteta, u Beogradu biti održana svečana promocija monografije Edvarda Lusi-Smita o Milošu Šobajiću i njegovim uzbudnjima pred izazovima umetnosti i života.

M. Pavlović ■

Ovog proleća: velika izložba slika i skulptura u Rimu, posvećena jubileju Milanskog edikta, a na Megatrendu – promocija kapitalne monografije o životu i delu Miloša Šobajića, objavljene u Londonu, iz pera Edvarda Lusi-Smita

ARHITEKTONIKA NEBA

Tijana Fišić je magistrirala na Fakultetu likovnih umetnosti u Beogradu i postala član ULUS-a 1993. godine. Dve njene slike nalaze se u vlasništvu Narodnog muzeja u Beogradu (iz 1999. i 2001. godine).

Autor je 27 samostalnih izložbi, od kojih je 13 održano u Beogradu, a dve u inostranstvu (Kulturni centar u Parizu i predstavnik jugoslovenske umetnosti u Beču). Učesnik je više od 70 kolektivnih izložbi. Dobitnik je nagrada „Zlatna paleta“, „Mileševski anđeo“, „Gran-pri“ na Desetom bijenalu „Milena Pavlović-Barilli“.

Na Fakultetu za umetnost i dizajn Megatrend univerziteta u Beogradu je od osnivanja, 2005. godine, u statusu vanrednog profesora na predmetima Crtanje i Slikanje. Od 2008. do 2010. bila je prodekan za nastavu i autor akreditacione dokumentacije, a od 2009. je redovni profesor na predmetima Crtanje sa ljudskom anatomijom, Slikanje klasičnim i kombinovanim tehnikama, Večernji akt, i mentor je na doktorskim studijama iz oblasti likovnih umetnosti.

Lestvice u nebo, 40x70 cm, ulje na platnu, 2010.

Već sam naziv izložbe slika Tijane Fišić – „Vatra, voda, vazduh“, na poetsko-simboličkom nivou predstavlja prag unutarnjeg otkrovenja, neizbežnog za svakog konzumenta njene umetnosti. Etimologija reči „umetnost“ vodi poreklo od „Uma“, nevidljivog generatora svega postojećeg, čiji tek puki odraz emanira u umovima smrtnih ljudskih bića. Sivi horizont svakodnevice, oličene u materialističkom shvatanju i doživljavanju sveta, obojen je zatamnjениm nijansama svesti o konačnosti svega postojećeg, o neprekidnoj promeni svega što nas okružuje i životno uslovljava. To nas ispunjava zebnjom nesigurnosti usled nedostatka bilo kakvog čvrstog oslonca. Ljudska duša je ispunjena prirodnom čežnjom za večnošću, harmonijom i lepotom. Oni su nužni svakom čoveku, ali su nedostužni u okvirima permanentnih prostorno-vremenskih vibracija, koje svako ispoljavanje poretka mira i sklada čine nestalnim i nestvarnim. Slikarstvo Tijane Fišić predstavlja traganje za kvintesencijom, ispoljavajući se u prodoru sadržaja večnog sveta ideja u materijalnu stvarnost. Njena platna okupana su svetlošću što iskri širom azurnoplavog neba, susrećući se sa oblacima, talasima i fantazmagorijama „himera uma“ – letećim brodovima i tvrdavama, lebedećim školjkama pravilno spiralnog oblika, i nebeskim levtvama. Svet Tijane Fišić je svet „vatre, vode, vazduha“, zemlja je poništена, baš kao ovom principu svojstveni gravitacija i materijalizam. Sve leti i lebdi po prozračnom eteru (vaz)duha, spajajući razigranu esencijalnu kreativnost što potiče od kosmičkog Uma sa našim svetom ovde i sada. Zato nam preostaje samo da, iluminirajući otkrovenjem velikog deteta u sebi, odustanemo od tmurnog crno-belog sveta i sami iznutra isijavamo radost boja solarno blještavog neba sa slikom Tijane Fišić.

Miša Vasić ■

Tenis iz dva ugla, 120x32 cm, ulje na platnu, 2012.

Vatra voda vazduh (triptih), 75x75 cm (x3), ulje na platnu, 2012.

Ploveća tvrđava, 35x35 cm, ulje na platnu, 2011.

NAGRAĐENI SRPSKI STUDENT STEFAN MARJANOVIĆ

Na ovogodišnjem međunarodnom dizajnerskom takmičenju ET Foundation, srpski student **Stefan Marjanović** je postigao zapažen uspeh.

ET Foundation (Extrusion Technology for Aluminum Profiles Foundation) je internacionalno takmičenje za dizajnere koje promoviše novu upotrebu ekstrudiranih aluminijumskih profila. Takmičenje se tradicionalno održava od 2002. godine, a ove godine je na takmičenju učestvovalo oko osamdeset takmičara iz jedanaest zemalja. Nagrade su dodeljene kako profesionalcima zaposlenim u velikim svetskim firmama, tako i studentima koji tek ulaze u svet dizajna.

U kategoriji studentskih projekata, među studentima nekoliko američkih fakulteta, jednu od nagrada osvojio i **Stefan Marjanović**, student Fakulteta za umetnost i dizajn Megatrend univerziteta. Njegov projekat **YAK Wind Powered Street Lighting System** (sistem ulične rasvete napajane vетром) pobedio je u kategoriji održivog dizajna.

Projekat je prepoznat kao uspešno rešenje za rastući problem pronalaženja i primene novih izvora električne energije koji ne šteti okruženju. Ovo inovativno rešenje, dizajnirano da bude u harmoniji sa okolinom, stvara svetlo koristeći nepresušni i prirodni izvor energije – vjetar i novu LED tehnologiju koja dodatno smanjuje potrošnju.

Vertikalna konstrukcija od vučenih aluminijumskih profila nosi LED svetiljke na vrhu i redove rotirajućih lopatica koje pokreće vjetar. Lopatice okretanjem generišu električnu energiju dovoljnu za napajanje štedljivih svetlećih dioda, a tu je i komplet baterija smeštenih u donjem delu konstrukcije za periode kada veta nema dovoljno. Ovo rešenje najbolju upotrebu može imati u priobalnim zonama ili duž rečnih šetališta, zbog konstantnog protoka veta.

Stefan je konkurs radio kao student četvrte godine odseka industrijski dizajn na prestižnom privatnom umetničkom fakultetu. Nadajmo se da će njemu, sada već svršenom studentu, ova nagrada biti tek prva u nizu.

Učešće na konkursima ovakvog tipa je ustaljena praksa na Fakultetu za umetnost i dizajn, o čemu svedoči i prošlogodišnje treće mesto na istom konkursu koje je osvojio, tada takođe student četvrte godine, Miroslav Florjančić. Na pomenutom fakultetu ne prođe školska godina a da nekoliko studenata ne dobije nagradu na nekom od svetskih takmičenja.

Pored prestižnog priznanja, oba studenta su primila i novčane nagrade za uspešna dizajnerska rešenja, Stefan u vrednosti od 2500, a Miroslav u vrednosti od 1000 dolara. Uspesi ovih mlađih dizajnera služiće kao primer i podsticaj budućim profesionalcima u oblasti dizajna, i kao dokaz da se trud i posvećenost i te kako isplati u ova teška vremena.

Književne preporuke

U Školi za dizajn predstavljena je knjiga *Šta reći, sve ludo* profesorke srpskog jezika i književnosti Deane Stamenković.

U svojoj prvoj zbirci priča opisivala je dogodovštine sa đacima. Na duhovit način obradila je problem školstva, pritisak roditelja na profesore i današnja razmišljanja učenika, uporedivši ih sa vremenom kada je ona bila đak.

Autorka je objašnjavala poruke koje priče nose, a njeni učenici su to ilustrovali čitajući najkarakterističnije odlomke.

*Rešila sam sada da izdam knjigu, jer se mnoga toga promenilo, počevši od zakona o vladanju i o pravima deteta, do roditelja koji nas pritisaku da popravimo ocene. Želela sam da ostavim pečat vremena, jedan trag, da se vidi da u ovoj zemlji i deca stradaju. Nadam se da će se ljudi kroz malo smeha i zamisliti. Prevashodno mislim na roditelje – rekla je Deana Stamenković, autorka zbirke priča *Šta reći, sve ludo*.*

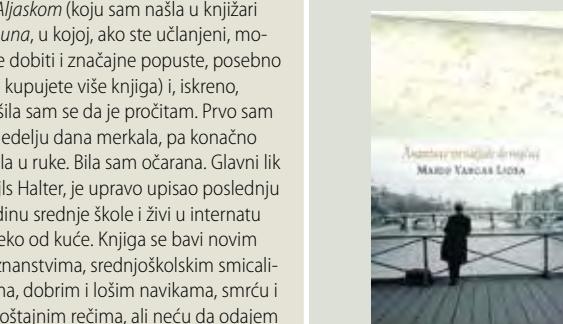
► Ovaj, do skora bezimeni čovek, je iznenadio svet (ponajviše mene) zapažanjima i stilom, kakve inače ne nalazimo u knjigama za mlađe. Ja sam ga lično prvo otkrila na YouTube-u, gde on i njegov brat Hank dele kanal (*Vlogbrothers*) koji koriste kao jedino sredstvo komunikacije još od početka 2007. godine, a oke sebe su, neочекivano, i podigli zajednicu mlađih i talentovanih ljudi koju su iskoristili za razne dobrotvorne projekte, kako bi pomogli ugroženom delu sveta, a i jedni drugima.

Ovaj metod upoznavanja autora je sigurno bio nov za mene, ali dok sam došla do čitanja da niste knjige, osetila sam se zaista povezano sa rečima na strani. Nažalost, jedina knjiga koju sam uspela da nađem u Srbiji je bila *U potrazi za Aljaskom* (koju sam našla u knjižari *Laguna*, u kojoj, ako ste učlanjeni, možete dobiti i značajne popuste, posebno ako kupujete više knjiga), i, iskreno, plašila sam se da je pročitam. Prvo sam je nedelju dana merkala, pa konačno uzela u ruke. Bila sam očarana. Glavni lik Majlis Halter, je upravo upisao poslednju godinu srednje škole i živi u internatu daleko od kuće. Knjiga se bavi novim poznanstvima, srednjoškolskim smicalicama, dobrim i lošim navikama, smrću i oproštajnim rečima, ali neću da odajem tajne. To je jedna od onih knjiga koju odmah poželite da pročitate, a onda vam dođe da je nametnete svima oko vas.

Olga Milićević

psihologije vizualnih umetnosti on nam omogućuje da istoriju umetnosti vidimo kao „neprestano preplitanje i menjanje tradicija, pri čemu svako delo vraća u prošlost i upućuje na budućnost“, i, „živi lanac tradicije koji i dalje povezuje umetnost naših dana sa umetnošću doba piramide“. Šesnaesto izdanje ovog klasičnog dela nastavlja da trijumfalno zadobija nova pokolenja čitalaca i ostaje pravi izbor svih zaljubljenika umetnosti.

Profesor Gombrih je istinski učitelj koji s jedinstvenim darom udružuje znanje i mudrost kako bi neposredno preneo svoju duboku ljubav prema umetničkim delima koja opisuje.

Avanture nevaljale devojčice
Mario Vargas Ljosa

U vrlo ranom uzrastu Rikardo ostvaruje san koji je u svojoj rodnoj Limi imao otkad zna za sebe: da živi u Parizu. Ali ponovni susret s ljubavlju iz mladosti sve će promeniti. Mlada devojka, nekonformista, avanturistkinja, pragmatična i nemirna, izvuči će ga iz malog sveta njegovih ambicija.

Svedoci perioda previranja i provata u gradovima kao što su London, Pariz, Tokio ili Madrid, koji su ovde mnogo više nego poprišta dešavanja, oboje će videti kako im se životi prepliću, ali se u potpunosti ne podudaraju. Pa ipak, od tog plesa susreta i mimoilaženja, priča će iz stranice u stranicu biti sve intenzivnija dok ne omogući potpuno utapanje čitaloca u emocionalni univerzum junaka.

Stvarajući zadržljivoču napetost između komičnog i tragičnog, Mario Vargas Ljosa se igra sa stvarnošću i fikcijom, kako bi izneo priču u kojoj nam se ljubav predstavlja kao nešto što se ne može definisati, kao vlasnica hiljadu lica, poput nevaljale devojčice. Strast i udaljenost, slučaj i sudbina, bol i užitak...

Kakvo je pravo lice ljubavi?

Saga o umetnosti
E. H. Gombrich

Svoju trajnu popularnost *Saga o umetnosti* duguje neposrednosti i jednostavnosti s kojom je napisana i autorovo veštini jasnog priповедanja. Svoj cilj autor opisuje kao nastojanje „da na izvestan shvatljiv način sredi sve ono obilje imena, razdoblja i stilova kojima su pretrpane stranice ambicioznijih dela“, a zahvaljujući svom razumevanju

Pozorište

HENRI ŠESTI, Šekspir

Na Kulturnoj olimpijadi u Londonu u *Glob teatru* sredinom maja 2012., sa velikim uspehom, premijerno je izvedena predstava Narodnog pozorišta u Beogradu, Šekspirov *Henri Šesti*, u režiji Nikite Milovojevića. Po rečima reditelja ovaj komad je priča o tome kako zbog nekih malih, sitnih interesa propada i gubi se nešto mnogo veće i značajnije.

Predstava je kamernog tipa, neka vrsta tragikomedije, sa elementima groteske. Naslovni lik igra Hadži Nenad Marić. U velikom ansamblu su Predrag Ejduš, Miodrag Krivokapić, Slobodan Bešić, Jelena Đulvezan i drugi.

DERVIŠ I SMRT, Meša Selimović

Neprolazna literarna vrednost, roman *Derviš i smrt* Meša Selimovića, postao je najgledanija pozorišna predstava u Beogradu. Karte su rasprodate za naredna dva meseca, a mesto u gledalištu Narodnog pozorišta traže i oni koji su predstavu već gledali.

Pozorišna predstava reditelja Egon Savina *Derviš i smrt* proglašena je na najgledaniju predstavu sezone.

Premijera je održana 27. decembra 2008. na Velikoj sceni Narodnog pozorišta u Beogradu i predstavlja omaž remek-delu domaće književnosti, a zbog svoje slojevitosti, ovo delo aktuelno je u svim vremenima.

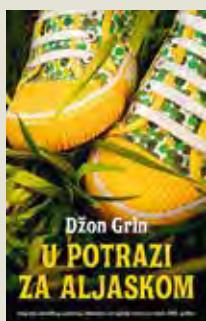
Suštinu predstave čini istraživanje mentaliteta palanke i uloge intelektualca u toj sredini, odnosno, fenomena da čovek koji dođe na vlast da bi promenio svet menja jedino sebe - i to negativno, dok svet ostaje isti.

Radnja drame izmeštena je iz 18. veka u pedesete godine 20. veka, u vreme mlade komunističke Jugoslavije, ali su u njenom središtu ne samo život u represivnom društvu nego i savest pojedinaca u vremenu koje je usledilo nakon ratova i oslobođenja, u vremenu radnih akcija i euforije.

U predstavi se može prepoznati veliki broj motiva romana, među kojima dominiraju odnos ljudskog i neljudskog, odnosno, dobra i zla.

Glavnu ulogu tumači makedonski glumac Nikola Ristanovski, a ostale Nenad Stojmenović, Aleksandar Đurica, Nataša Ninković, Ljubomir Bandović, Boris Pingović i drugi.

Scenski nastup je osmislio reditelj Savin, kostime je kreirala Jelena Stokuća, muziku je komponovao Zoran Hristić. Po dramatizaciji Borislava Mihajlovića Mihiza, režija i adaptacija: Egon Savin.

U potrazi za Aljaskom
Džon Grin

Ovog leta mogu da se povoljam jedinstvenim pronalaskom, američkim autorom Džonom Grinom (John Green).

► EPECHE △ MODE u Beogradu

Jedan od najvećih bendova današnjice, *Depeche Mode*, nastupiće u Beogradu u nedelju, 19. maja na Ušću, u okviru nove svetske turneje 2013.

Za proleće 2013. zvanično je najavljen i njihov nestrpljivo očekivani trinaesti album, na kome su radili veći deo godine.

Ovo će biti prvi nastup benda tri godine nakon izuzetno uspešne *Tour of the Universe*, kada na žalost koncert u Beogradu nije održan zbog bolesti pеваца Dejva Gahana. Uz novi album, neverovatan uticaj na muzičku scenu i ogromnu bazu fanova širom sveta, nova turneja *Depeche Mode* odjeknula je kao jedna od najuzbudljivijih vesti u muzičkom svetu.

Dave Gahan je na press konferenciji poručio svim fanovima u Srbiji, zbog otkazivanja koncerta 2009: *Izvinite. Takav je život, takve stvari se dešavaju, moraš se boriti sa udarcima. Mi ćemo se sledeće godine svakako iskupiti publiци u Srbiji na najbolji mogući način.*

Prodaja ulaznica za koncert *Depeche Mode* u Beogradu počeće u ponedeljak 29. oktobra u 12 časova na sajtu Gigstix.com. Regularna cena ulaznica za parter iznosiće 3990 dinara. Ulaznice za fan pit, koje će takođe biti u ograničenom broju, iznosiće 5990 dinara, a VIP ulaznice 9990 dinara.

**TOUR
2013**

Jako sam uzbudjen zbog novog albuma i jedva čekam da krenemo na novu turneju, poručio je fanovima Dave Gahan.

Mark Knopfler (Nofler) u Areni

Jedan od najboljih muzičara današnjice, i nekadašnji frontmen legendarnih *Dire Straits*, autor svih njihovih pesama, nastupiće u okviru nove turneje u Beogradu u Kombank Areni, 30. aprila 2013. godine. Na turneji na koja će trajati tokom aprila, maja, juna i jula naredne godine, Knopfler promovisati najnoviji, osmi solo album *Privateering* sa 20 numera.

Proslavljeni gitarista, višestruki dobitnik Gremi nagrada, nedavno je primio najveće priznanje za muzičke autore u Velikoj Britaniji, nagradu za životno, *Ivor Novello*. Album *Privateering* sa 20 autorskih pesama prvi je dupli album u njegovoj 35 godina dugoj karijeri. *Više nego ikada uživam u pisarju, snimanju i sviranju, u svemu uživam, maštam preko pesama,* izjavio je ovaj britanski muzičar koji će naredne godine krenuti na turneju sa osmočlanim bendom. Na koncertima, pored novog materijala, Knopfler će svirati i stare pesme Strejtsa koje su, kako kaže, obeležile živote mnogih. *Naravno, unosim neke promene u sviranju, volim da sviram stare pesme, napisao sam ih i ljudi vole da ih čuju, i to je to,* kaže Knopfler koji ove godine obeležava 20 godina od poslednjeg koncerta Strejtsa. U okviru turneje imaće 72 nastupa u 25 zemalja.

Mark Knopfler je imenovan za jednog od najboljih gitarista svih vremena, prodao je 120 miliona albuma u svojoj Dire Straits i solo karijeri.

БЕСПЛАТНО
ПРЕДУПИСНО ТЕСТИРАЊЕ
ОД 23. ФЕБРУАРА 2013.
СУБОТОМ ОД 11 ДО 14 ЧАСОВА

Сазнајте све о бесплатном
полагању и упису:
+381 11 220 30 29, 214 54 64

ПРИЈЕМНИ,
УПИС И ПРВА
ГОДИНА СТУДИЈА
БЕСПЛАТНО!

www.studirajbesplatno.rs

УПИС 2013/2014

- /megatrend univerzitet
- /megatrend_edu
- /megatrend univerzitet

U sledećem broju:

Inkluzivni projekat **Znači ... Zeleno** se realizuje kroz saradnju Škole za dizajn i Doma za decu "Drinko Pavlović" sa ciljem da se i deci bez roditeljskog staranja omogući sticanje znanja i veština u oblasti dizajna i umetnosti.

Obuhvata radionice grafičkog dizajna, radionice štampe na tekstilu i humanitarne akcije.

Podrška: Kancelarija za mlađe opštine Savski venac
Prijatelj projekta: filmski festival "Slobodna zona"

РЕАНИМАЦИЈА КЊИГЕ

Позивамо вас на отварање изложбе "Реанимација књиге" ученика Школе за дизајн у петак 15. марта у 19 часова. Библиотека града Београда, Кнез Михаилова 56.

од 15. до 29. марта у Библиотеци града Београда

Izložba radova maturanata Škole za dizajn, generacija 2012/2013, profesori predmeta Plakat, Dragan Ristić i Dragana Rodić

Daci u poseti Studiju B

Informacije za pripremnu nastavu u Školi za dizajn na telefon 060/5600043 i na sajtu www.dizajnerska.edu.rs